

spolupráce • projekty • lidé • dotace • granty • peníze

ZPRAVODAJ

3/2016

Místní akční skupiny Posázaví

Legends benešovského sportu

Maršovická školka v novém

Za výletem do oblak

Foto archiv benešovského volejbalového oddíl

Malé roční ohlédnutí

Přínosná spolupráce s partnery, úspěšná pomoc s přípravou a administrací žádostí o dotace, ale i problémy s realizací Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu v letech 2014–2020, tak by se dal stručně shrnout uplynulý rok MAS Posázaví a Posázaví o.p.s.

Dotace, dotace...

Obce a města regionu letos požádaly prostřednictvím Posázaví o.p.s. o dotace v celkové výši 266,5 milionu korun, z nichž bylo do konce listopadu potvrzeno 173,3 milionu korun. Dotační řízení ale ještě nebylo ukončeno a dá se předpokládat, že získané dotace dohromady dosáhnou 200 milionů korun. Projektová úspěšnost se tak pohybuje kolem 65 procent. „Ukázali jsme, že umíme připravovat projekty i v době, kdy nejsou k dispozici peníze z evropských fondů,“ řekl ředitel společnosti Posázaví o.p.s. Václav Pošmurný.

V programovacím období 2014–2020 by na rozvojové projekty v regionu Posázaví (dříve LEADER) mělo přitéct téměř 180 milionů korun „evropských peněz“, a to prostřednictvím Integrovaného operačního

programu (IROP), Operačního programu zaměstnanost (OP ZAM) a Programu rozvoje venkova (PRV). Rozdělovat je bude MAS Posázaví a první výzvy na příjem žádostí o dotace budou vyhlášeny v první polovině roku 2017. Uvolnění finančních prostředků je ale podmíněno úspěšným dokončením administrace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu (SCLLD). „Zatím se nám kvůli administrativním problémům nepodařilo dostat strategii do fáze realizace,“ konstatoval Václav Pošmurný. Přesto se už ale podle něj Strategii daří naplňovat, a to například koordinací spolupráce místních aktérů na přípravě návrhů protipovodňových opatření v povodí Sázavy.

Společnost Posázaví o.p.s. letos vedle programů LEADER koordinovala také zpracování Místního akčního plánu vzdělávání pro správní obvod obce s rozšířenou působností Benešov. V rámci něj byly bez nároků na obecní rozpočty zpracovány demografické studie (pro obce a města zřizující školy), které jsou nutným podkladem pro další investice do školských zařízení. Připraven byl také Strategický rámec investic do školských zařízení.

Bez finanční podpory obcí a měst by to nešlo

Na základě vývoje a výhledu financování činnosti společnosti Posázaví o.p.s. a s ohledem na rozsah obecně prospěšných aktivit, které v regionu realizuje, by její provoz nebylo možné zajistit bez finanční podpory obcí a měst. „Přežili jsme“ hlavně díky jejich neinvestičním dotacím, které nám poskytují už tři-

tím rokem,“ připomněl Václav Pošmurný. Výše dotace se pohybuje od 20 do 100 korun na obyvatele. Letos obce a města podpořily Posázaví o.p.s. 4,6 milionu korun (loni to bylo 4,1 milionu korun). Peníze byly použity nejen na služby v oblasti projektové přípravy, ale také na činnost turistického destinačního managementu.

Se společností Posázaví o.p.s. spolupracuje několik let i městys Netvořice. „Funguje to tak, jak má. Letos jsme společně hlavně dokončovali administraci projektů podpořených dotací – zateplení radnice, výměnu autobusových zastávek nebo vybudování naučné stezky. Na novou hasičskou zbrojnici se nám podařilo získat dotaci ministerstva vnitra i Středočeského kraje,“ uvedla starostka Monika Šlehobrová. V současnosti s pomocí Posázaví o.p.s. připravují opravu drobných sakrálních památek – dvou křížků a čtyř zvoniček. „Spolupráce se nám vyplácí, proto jsme Posázaví o.p.s. i letos poskytli neinvestiční dotaci v maximální výši,“ dodala starostka. Netvořice letos poskytly Posázaví o.p.s. příspěvek 107 000 korun.

jt

Místní akční skupiny pomáhají zkvalitnit život na venkově

Zlepšení kvality života obyvatel na venkově, propojování místních aktérů, získávání a rozdělování dotačních prostředků i podpora turistického ruchu v regionu je cílem Místních akčních skupin (MAS). Jsou důležitým článkem komunitně vedeného místního rozvoje v České republice. S jejich pomocí se opravovaly hasičské zbrojnice, místní komunikace, knihovny, sokolovny, křížky a kapličky, stavěly spolkové domy, hřiště, muzea, rozhledny nebo naučné stezky. V letech 2007 až 2013 získaly MAS na realizaci strategických plánů rozvoje regionů z Programu rozvoje venkova (PRV) 5,3 miliardy korun. V programovacím období 2014–2020 by tato částka měla být více než trojnásobná. MAS se budou nově podílet také na budování rodinných a komunitních center, budou podporovat sociální podnikání, agroturistiku nebo regionální výrobu.

„Místní akční skupiny ale nevznikly primárně jen kvůli finančním prostředkům, které mohou rozdělovat – to je přidaná hodnota,“ říká předseda Národní sítě Místní akční skupiny ČR Václav Pošmurný. Motivací pro založení MAS, a to už od jejich vzniku v Evropě v roce 1991, je podle něj především snaha spojit partnery v regionu. MAS se pak pro ně stávají mentorem, který je vede celým procesem – poskytuje jim poradenský servis, konzultace při psaní projektů, pomáhá s jejich realizací i zajištěním udržitelnosti, ale především je propojuje.

Činnost MAS podporuje i ministr zemědělství Marian Jurečka: „Ministerstvo zemědělství vždy podporovalo rozvoj venkovských aktivit na místní úrovni, protože pouze lidé, kteří v daném území sami žijí, mohou mít nejlepší

povědomí o konkrétních potřebách jeho rozvoje a dalšího zvelebení. Právě MAS, sdružující obce, místní podnikatele, zemědělce i další aktéry, stojí v první linii veřejných zájmů, kdy se dá něco hmatatelného ke zlepšení podmínek místních obyvatel skutečně realizovat. Ministerstvo zemědělství má bohaté zkušenosti s naplňováním metody LEADER z minulého programovacího období a i do budoucna se jeví nabídka z Programu rozvoje venkova v tomto ohledu jako nejatraktivnější a nejlépe uchopitelná. Jsme připraveni naše působení v tomto ohledu dále vyhodnocovat a ve střednědobém horizontu ještě vylepšovat ve prospěch řešení nejpálčivějších problémů, které venkov potkávají, abychom zabránili odchodu zejména mladých lidí do měst a venkovu vrátili jeho obraz kulturního a přírodního dědictví pro celou naši společnost.“

>>>

MAS je nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a státních institucí). Je založena na principech místního partnerství, jehož cílem je podpora a rozvoj venkova. Snaží se koordinovat a sjednotit zájmy obyvatel regionů, které zastupují. Komunitně vedený místní rozvoj, respektive metoda LEADER, kterou MAS uplatňuje, přispívá k lepšímu zacílení podpory na potřeby daného venkovského území a k rozvoji spolupráce místních aktérů. Díky tomu jsou MAS důležitým článkem při rozdělování finančních prostředků z Evropské unie i národních zdrojů.

„Místní akční skupiny by měly výrazně přispívat k lepšímu životu v jednotlivých regio-

nech naší republiky a díky znalosti lokálního prostředí efektivněji řešit konkrétní problémy... Místní akční skupiny tak mají skutečný potenciál naplnit smysl své existence a výrazně zlepšit konkurenceschopnost jednotlivých regionů,“ uvedla nedávno ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová.

V rámci svých aktivit vytváří MAS strategii rozvoje, která definuje směry, jimiž by se měl daný region vydat. Naplňovat tuto strategii se pak daří díky partnerství a spolupráci aktivních jedinců a subjektů sdružených v MAS. V programovacím období 2014–2020 se objevil nový pojem používaný pro využití metody LEADER, a to Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD). Také jeho nástrojem je zapojení občanů na místní úrovni do hledání odpovědi

na sociální, environmentální a ekonomické výzvy. Jsou shrnuty v Strategii komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD), která se vztahuje k území dané MAS. Realizace těchto strategií bude financována z různých fondů – Integrovaného operačního programu (IROP), Operačního programu Zaměstnanost (OP ZAM) a Programu rozvoje venkova (PRV).

První MAS v České republice vznikly v roce 2002. V současnosti je jich 180, a to v územní působnosti 5 873 obcí, v nichž žije 6,1 milionu obyvatel, což je 58 procent populace České republiky. Činnost MAS je financována z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), členských příspěvků, půjčkami, granty a úvěry krajů nebo výnosy obecně prospěšných služeb, které MAS poskytují.

Zapojte se do přípravy protipovodňových opatření v povodí Sázavy!

Navrhnout protipovodňová opatření, která by rozložila zátěž v krajině tak, aby se eliminovaly dopady záplav na spodních tocích, je cílem Studie odtokových poměrů v povodí Sázavy. Přípravují ji společně obce a města ve spolupráci s Povodím Vltavy s.p. a Lesy ČR s.p. Koordinátorem této spolupráce je společnost Posázaví o.p.s. Celkové způsobilé výdaje projektu činí 17 228 954 korun, z toho 85 procent pokryje dotace ministerstva zemědělství. Zbýlých 2 584 343 korun by měli pokrýt zainteresovaní partneři – milion korun přislíbilo uhradit Povodí Vltavy s.p. a 500 000 korun přislíbily Lesy ČR s.p. Spoluúčast dotčených obcí a měst se vypočítá podle délky toků v jejich správních územích a počtu kritických bodů.

„Projekt jsme připravili na základě poptávky ve Strategii komunitně vedeného místního rozvoje regionu Posázaví v letech 2014–2020. Podle ní by Posázaví o.p.s. měla podobné aktivity koordinovat. Ve spolupráci s ministerstvem zemědělství, Povodím Vltavy s.p. a Lesy ČR s.p. jsme vypracovali žádost o dotaci na Studii odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření v povodí Sázavy. A uspěli jsme,“ řekl ředitel společnosti Posázaví o.p.s. Václav Pošmurný.

Základem předpokládaných protipovodňových opatření a opatření k zadržování vody v krajině je realizovat je co nejvýše na vodních tocích, i proto není v projektu řešena samot-

ná řeka Sázava. Předpokládá se totiž, že dílčí opatření budou navrhována na celém území tak, aby se zátěž v krajině rovnoměrně rozložila. Vlivem toho pak nebude třeba realizovat nákladná opatření na spodních tocích, kde dochází k primárnímu ohrožení životů a majetku. „Jde tedy o solidárnost mezi obcemi – ty, které jsou výše na vodním toku, chrání ty, které leží pod nimi,“ vysvětlil Václav Pošmurný.

Protože se jedná o „liniový“ projekt spolupráce, je nutné, aby se do něj zapojilo všech 84 dotčených obcí, protože žádné z jejich území z tohoto nelze vyjmout. „To znamená, že i obce,

kteřé neposkytnou finance, budou do projektu zařazeny, ale tíhu nákladů pak ponесou jejich sousedi,“ upozornil Václav Pošmurný. Výslednou studii využije Státní fond životního prostředí jako podklad pro plán dotací na realizaci jednotlivých opatření. Projekt je přímo sledován ministerstvem zemědělství, jehož podniky jsou do projektu finančně zapojeny.

V současné době probíhá výběrové řízení na dodavatele studie. Výsledky by měly být známy do 28. února 2018 a samotná studie by měla být zpracována do 28. února 2019.

jt

Šablony mateřských a základních škol – konzultujeme, radíme, pomáháme

Výzva OP VVV na zjednodušené vykazování mateřských a základních škol, takzvané šablony, běží již od června letošního roku. Posázaví o.p.s. vstupuje do problematiky šablon jako animátor, jehož úkolem je poskytovat zástupcům škol širokou pomoc při zpracování a realizaci těchto projektů.

O animaci projektů šablon společnost Posázaví o.p.s. již informovala všechny mateřské a základní školy v území MAS Posázaví a vedle několika průběžně probíhajících konzultací již byla také nápomocna při zpracování a podání první projektové žádosti o podporu Základní školy v Bystřici.

Animace šablon poskytuje Posázaví o.p.s. svým školám zcela zdarma. První průběž-

ná výzva bude ukončena v červnu 2017 a v průběhu příštích let na ni navážou výzvy další. Základní a mateřské školy se mohou s žádostí o pomoc se zpracováním projektové žádosti a realizace projektu obracet na kancelář společnosti nebo jednotlivé projektové manažery.

Radomír Dvořák (rd)

Projekt MAP vzdělávání je v plném běhu

Projekt Místní akční plán vzdělávání na území správního obvodu ORP Benešov, jehož realizátorem je Posázaví o.p.s., pokročil do střední fáze. Dokončována je analýza předškolního, základního, neformálního a zájmového vzdělávání, řídicím výborem MAP byl na začátku září schválen Strategický rámec MAP. Jedná se o dílčí, ale důležitý výstup projektu, jehož součástí je seznam investičních priorit základních a mateřských škol ORP Benešov. Tento dokument, obsahující projektové záměry škol, je podkladem pro přijatelnost projektů infrastruktury základních a mateřských škol v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a soulad s ním je vyžadován i v případě národních programů podpo-

ry vzdělávání vyhlášených prostřednictvím ministerstva školství a tělovýchovy.

Posázaví o.p.s. tak v dostatečném předstihu dokázalo splnit podmínky v září vyhlášené výzvy IROP na podporu projektů infrastruktury klíčových kompetencí a bezbariérovosti základních škol a rozšiřování kapacit mateřských škol na území ORP Benešov.

Stejná podmínka přijatelnosti, tedy uvedení projektového záměru v seznamu investičních priorit Strategického rámce MAP, bude obsažena i ve výzvě MAS Posázaví na podporu infrastruktury předškolního a základního vzdělávání, která je připravována k vyhlášení v průběhu 1. pololetí roku 2017. Základní

a mateřské školy, které budou své projektové záměry teprve připravovat, nemusí mít obavu z toho, že svůj projekt ještě nemají zařazen do seznamu investičních priorit a nebudou tak moci svoji žádost o podporu podat. Posázaví o.p.s. projektové záměry škol shromažďuje průběžně a každých 6 měsíců bude seznam investičních priorit aktualizován.

Na závěr ještě nabídka k probíhající výzvě č. 46 IROP a k vyhlášeným výzvám národních programů podpory MF a MŠMT. Posázaví o.p.s. nabízí konzultace připravovaných projektů infrastruktury základního vzdělávání zástupcům škol a také obcím jako jejich zřizovatelům.

rd

MAS Šternbersko na studijní cestě Posázavím

Poslední srpnový týden zavítala do Posázaví návštěva zástupců a partnerů MAS Šternbersko. Tým Posázaví o.p.s. měl milou

povinnost doprovázet početnou výpravu této moravské místní akční skupiny po vybraných místech regionu Posázaví.

Cílem třídní studijní cesty bylo seznámení se s činností a aktivitami Posázaví o.p.s., výměna zkušeností mezi zástupci MAS a mikroregionu CHOPOS, návštěva obce Český Šternberk a města Sázava, dále pak prohlídka realizovaných zajímavých a inspirativních projektů na území Posázaví – rozhledny Špůlka a Huti František. Hosté si našli čas také na návštěvu hradu Český Šternberk, kláštera v Sázavě a zámku Jemniště. Část výpravy si dokonce zpestřila pobyt v Posázaví cykloturistickým putováním mezi navštívenými místy.

Večerní a velmi příjemná oboustranná diskuse k vybraným tématům problematiky místních akčních skupin a regionálního rozvoje se pak odehrávala v pohostinném prostředí Parkhotelu Český Šternberk.

Představitelé MAS Šternbersko byli až zaskočení prezentací Václava Pošmurného, ředitele společnosti Posázaví o.p.s., zejména pak celkovým portfoliem činnosti společnosti, rozsahem spolupráce místní akční skupiny se samosprávami, podnikateli, neziskovými organizacemi a veřejnými institucemi a také úspěšností společnosti a regionu v dotačních programech.

rd

Posázaví na cestě za turisty

Tak by se daly parafrázovat aktivity směřující k propagaci turistického ruchu v regionu. Prostřednictvím **tiskových zpráv, reportáží i osobní účasti na řadě akcí** se snažíme návštěvníkům přibližovat kraj kolem řeky Sázavy. Mohli se tak s námi vydat třeba do Centra sklářského umění v Sázavě, na Letiště Benešov, do votického Motýlária, na hrad Český Šternberk... Nechyběli jsme ve Vojenském technickém muzeu v Lešanech ani na Benešovském Běžeckém Festivalu. A všude jsme rozdávali pozvánky, letáky, brožury a jiné propagační materiály zvoucí k návštěvě Posázaví.

Zajímavosti v regionu, praktické informace i tipy na výlety přináší také nová **propagační publikace Posázaví**. Vyšla v nákladu 40 000 kusů a k dostání je zdarma v informačních centrech a na dalších vybraných místech v regionu. Padesátistránková publikace je plná barevných fotografií a jsou v ní také informace o možnostech ubytování, stravování, sportovního vyžití a spousta dalších užitečných kontaktů pro návštěvníky.

Pomáhali jsme také Středočeskému kraji s přípravou a distribucí měsíčníku **Středočeské střípky**. Leták propagující turistické destinace v okolí Prahy je k dostání v muzeích, knihovnách, nemocnicích a dalších institucích zřizovaných krajem.

jt

Středočeské střípky

Advent ve Středočeském kraji

Střední letní čas je ideální pro návštěvu Středočeského kraje. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Vánoce v Hradeckém muzeu

Vánoce v Hradeckém muzeu jsou plné atmosféry a tradic. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Prohlídka hradu Sázava

Hrad Sázava je jedním z nejkrásnějších hradů v Středočeském kraji. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Prohlídka hradu Český Šternberk

Hrad Český Šternberk je jedním z nejkrásnějších hradů v Středočeském kraji. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Prohlídka hradu Jemniště

Hrad Jemniště je jedním z nejkrásnějších hradů v Středočeském kraji. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Prohlídka hradu Lešany

Hrad Lešany je jedním z nejkrásnějších hradů v Středočeském kraji. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Prohlídka hradu Sázava

Hrad Sázava je jedním z nejkrásnějších hradů v Středočeském kraji. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Prohlídka hradu Český Šternberk

Hrad Český Šternberk je jedním z nejkrásnějších hradů v Středočeském kraji. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Prohlídka hradu Jemniště

Hrad Jemniště je jedním z nejkrásnějších hradů v Středočeském kraji. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Prohlídka hradu Lešany

Hrad Lešany je jedním z nejkrásnějších hradů v Středočeském kraji. V tomto období je zde mnoho zajímavostí, které si můžete užít v přírodě, v muzeích, v městech a v obcích.

Čistá řeka Sázava 2017 – pojďme se zajímat o místa, kde žijeme

Podnítit v lidech zájem o místa, kde žijí, a motivovat je k šetrnému chování vůči životnímu prostředí je jeden z hlavních cílů projektu Čistá řeka Sázava. Jeho organizátor, společnost Posázaví o.p.s., by ráda tradiční jarní úklid břehů jedné z nejnavštěvovanějších českých řek rozšířila do celého regionu i za jeho hranice. Zájemcům nabízí své zkušenosti i pomocnou ruku.

„Na řece Sázavě už nás při úklidu bývá víceméně dost, o víc lidí už se ani nemůžeme postarat. Bylo by proto fajn, kdyby se lidé, kteří chtějí přírodě pomoci, zaměřili na své nejbližší okolí. Rádi je v tom podpoříme, poradíme jim, jak na úklid, kde sehnat pytle a rukavice, jak ve spolupráci s obcemi zajistit odvoz odpadu,“ řekla manažerka projektu Čistá řeka Sázava Denisa Cibulková. Nemusí se ale podle ní jednat jen o úklid a „honbu“ za tunami nasbíraných odpadků. Mnohem důležitějším smyslem projektu se začíná stávat osvěta a výchova lidí k šetrnému chování vůči přírodě. A začít se musí už u těch nejmenších. „Chci udělat průzkum mezi školami, a to hlavně těmi, které se do projektu zatím nezapojily. Budu se jich ptát, jak by si takovou spolupráci představovaly, jestli by je projekt zajímal. Tuším, že chodit do přírody a starat se o životní prostředí mají školy dokonce v osnovách, tak chci vyzvědět, jestli a jak je v tom můžeme podpořit,“ dodala Denisa Cibulková.

Ráda by pokračovala v šíření myšlenky a v propagaci projektu Čistá řeka Sázava směrem k širší veřejnosti. Přispět by k tomu mohly sdílené odkazy na sociálních sítích a na webových stránkách obcí podél toku. „Chceme naše aktivity víc zviditelnit a vzbudit v lidech zájem, znamená to sdílet projekt nejen s obcemi a partnery projektu, ale i s ostatními organizacemi, které na něm s námi spolupracují, třeba s místními akčními skupinami Lípa pro venkov, Královská stezka a Havlíčkův kraj, které zajišťují úklid na horním toku řeky Sázavy, i s organizacemi jako je Uklidíme svět

Foto archiv Art Shock

a Uklidíme Česko,“ uvedla Denisa Cibulková. Oslovit chce také vybrané firmy, které by se o veřejná prostranství mohly starat v rámci svých dobrovolnických dnů nebo takzvaných teambuildingů, a to průběžně po celý rok.

Uklidit břehy řeky Sázavy a její přítoky se příští rok dobrovolníci vydají už podvanácté. **Tradiční jarní úklid se uskuteční od 7. do 9. dubna 2017.** Organizátoři chystají několik novinek. Jednou z nich by měl být on-line přihlašovací systém. „Otázkou je, jestli ho zvládneme připravit už na příští rok. Určitě ho ale budeme připravovat a zkoušet. Odpadne tak mravenčí práce kolem přihlašování přes maily nebo telefony. Kontaktů po telefonu se ale nechci úplně vzdát, protože se díky němu dozvím od lidí spoustu zajímavých věcí,“ konstatovala Denisa Cibulková. Dodala, že i na příští rok chystá nějakou motivační soutěž pro školy.

Projekt Čistá řeka Sázava je nekomerční aktivitou financovanou z dotací od obcí, z příspěvku sponzorů a dalších dárců. V prvních ročních se řeka Sázava uklízela mezi městem Sázava a obcí Pikovice, v současnosti se už čistí napříč dvěma kraji, Středočeským a Vysočinou. Akci organizují společnosti Posázaví o.p.s., Lípa pro venkov z.s., Královská stezka o.p.s. a MAS Havlíčkův kraj o.p.s. S úklidem více než 200 kilometrů řeky Sázavy a jejích přítoků letos pomáhaly bezmála 3 000 dobrovolníků, kteří sesbírali přes 30 tun odpadků.

Patronkou projektu, který se letos uskutečnil pod heslem Drž rytmus s Čistou řekou Sázavou, je zpěvačka Aneta Langerová. Partnery projektu jsou Povodí Vltavy, státní podnik, společnosti Bisport s.r.o., ČEPS, a.s. a Lesy ČR, s.p., mediálním partnerem Rádio BLANÍK.

jt

Ohlédnutí za uplynulým půlrokem v Posázaví

- Od 25. října 2016 je novým členem MAS Posázaví spolek Nevenia, který je hybatelem společenského dění v Neveklově. Více se o jeho činnosti dočtete v rozhovoru s Andreeou Pitelkovou v tomto čísle zpravodaje.
- Členství v MAS Posázaví ukončila k 31. říjnu 2016 firma Favory Horses s.r.o.
- Zúčastnili jsme se 43. ročníku výstavy Země Živitelka v Českých Budějovicích. Je jedinou výstavou v republice, která zahrnuje celý zemědělsko-potravinářský sektor. V posledních letech nabývá na stále větším významu potravinářská výroba, která propojuje linii český výrobce – český zpracovatel – český distributor – český

spotřebitel. Prezentace kvalitních českých potravin zůstává i nadále jednou z hlavních priorit výstavy, což ukázal i tradiční Večer venkova.

- Pomáhali jsme organizátorům Benešovského Běžeckého Festivalu. Svátek příznivců sportu, který se letos konal potřetí, nabývá na stále větším významu. Pětí závodů a charitativního běhu, které byly součástí BBF, se letos zúčastnilo na 1 000 běžců. Potěšitelný je zejména nárůst závodníků v dětských a mládežnických kategoriích.
- Zúčastnili jsme se zasedání certifikační komise KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®, která tentokrát udělila

značku dvěma produktům – kolekci šitých textilních hraček Ludmily Kučerové z Benešova a Medu z Keblova od včelaře Tomáše Špouly.

- Reprezentovali jsme Českou republiku, Středočeský kraj, Asociaci kempingu a karavaningu a ÚAMK na Setkání karavaningu a kempingu v portugalském městě Ponte de Lima. Na cestě dlouhé 3 000 kilometrů, kterou jsme absolvovali obytným vozem, jsme mapovali dopravu, služby pro motoristy i informační centra. Středobodem prezentace na samotném setkání pak byly kromě krás České republiky také regionální výrobky.

jt

Viktor Jiráček: Volejbal je můj život

Jsou setkání, která se člověku dostanou hluboko pod kůži. Často vás donutí zastavit se, popřemýšlet, ohlédnout se za svým životem. Jsou něco jako terapie bez odborníka. Nepotřebujete drahé rady ani medikamenty. Stačí sedět a NASLOUCHAT.

Příjemným výletem do (ne až tak vzdálené) minulosti bylo i povídání s čtyřiaosmdesátiletým nestorem benešovského volejbalu Viktorem Jiráčkem. „Volejbal byl, je a bude vždycky můj život“, říká vitální sportovec, kterému zdravotní problémy brání v přímém pohybu pod síti, z trenérské lavičky ho však zatím nevyhnaly.

Volejbal začal hrát po válce na kurtech u benešovské sokolovny – ze zahradnictví svého táty, které stávalo v místě nynější základní školy v Dukelské ulici, to tam měl, co by kamenem dohodil.

„Když jsme přišli ze školy, nebo z učení, tak jsme šli hrát k sokolovně fotbal, volejbal. Hrál tam stará benešovská garda, tzv. Stobáci (Sdružení trampských osad benešovských). Ti kluci mi byli vzorem, napřed jsem jim podával míče, pak mě vzali do hry. Nás mladých, co jsme tam chodili, se nakonec ujal Kostra (Jaroslav Svatoš) a začal se o nás starat. Tehdy nebyly žádné náborové jako teď, neměli jsme ale nic jiného než sport, nebyla televize, počítače,“ vzpomněl na své volejbalové začátky Viktor Jiráček.

Pohled do minulosti

Psala se 50. léta minulého století. S partou kluků nejprve hráli volejbal jenom pro zábavu, později založili dorostenecké družstvo, které hrálo středočeskou soutěž. „Pak jsme šli na vojnu, staří hráči mezitím odešli a na jejich místo nastoupila naše mladá garda. Dotáhli jsme to s ní to až do druhé ligy, což byla druhá nejvyšší celostátní soutěž,“ říká Viktor Jiráček.

Čekala na ně náročná klání s partnery třeba z Liberce, Jablonce, Ústí nad Labem, pražské Sparty a Slavie, Plzně, Pardubic... „Tedy se soupeři z velkých klubů hrajícími i trénujícími v lepších podmínkách. Snažili jsme se jim vyrovnat hlavně poctivostí v přípravě, bojovností a nadšením. Neměli jsme jiné zájmy než sport. Neříkám, že jsme byli svatí, ale volejbal byl a do dneška je pro mě sport číslo jedna,“ vyznal se muž, který i ve svém pokročilém věku trénuje benešovské družstvo žen.

V čem vidí Viktor Jiráček největší rozdíl mezi tehdejšími a nynějšími mladými? „Je to těžká věc, připadá mi, že dnešní mladí se často vymlouvají, že nemůžou přijít na trénink nebo na zápas. My jsme taky chodili do práce, dělal jsem manuálně osm hodin denně, v sobotu, když jsme jeli na mistrák, jsem směnu musel napravit, protože soboty byly pracovní. Byli jsme jiní – pro mě bylo první, abych se dostal na trénink – taky jsem 60 let nevynechal jediný trénink ani zápas,“ říká. Dnešním mladým proto nezávidí, spíš mu je jich líto.

Intermezzo I.

Tady se do našeho rozhovoru zapojil kamarád a bývalý spoluhráč Viktora Jiráčka Jiří Jandač: „Myslím si, že mladí nemůžou prožít to, co my. Nemají k volejbalu takový vztah, takové pouto, jako jsme měli my. Naopak my jsme zase neměli takové možnosti, jako dnes

mají oni, neměli jsme motorku, auto, nebyla televize. Znali jsme jen práci a volejbal. Ale neměnil bych“. Vzpomněl, jak mu po komunistickém převratu v roce 1948 zavřeli tátu a rodinu vystěhovali z Benešova do Vysoké Lhoty u Čerčan. „Vždy po tréninku v 22.30 jsem jezdil motorákem z Benešova domů a druhý den v 5 hodin ráno vstával do práce,“ řekl Jiří Jandač. A přidal i vzpomínku na jeden z nejtěžších volejbalových zájezdů – jeli tehdy do Liberce, ráno vyjeli v 6.30 rychlíkem z Prahy, odpoledne sehráli zápas, přespal tam, druhý den přejeli do Vrchlabí, kde dopoledne odehráli druhý zápas, počkali na rychlík do Prahy, do Benešova pak dojeli nočním „flamendrákem“ a ráno museli do práce. Jiné spojení nebylo. „Museli jsme jet vlakem, protože jsme jako LOKOMOTIVA Benešov měli volné jízdenky. Ale nevadilo nám to, byli jsme mladí, po cestě jsme se dokázali bavit,“ řekl Jiří Jandač.

Posunutá svatba

Viktor Jiráček hrál závodně i fotbal, ale volejbal byl pro něj vždy jedničkou, srdeční záležitostí. Velkou konkurenci prý tehdy neměli, i když se volejbal hrál v „každé ulici“. „Registrovaní hráči byli jenom v našem družstvu, lidí ochotných a schopných hrát bylo ale tehdy hodně,“ poznamenal.

A ještě po jednom se mu stýská – po volejbalu pod širokou oblohou. S profesionalizací tohoto sportu totiž přitvrdila i jeho pravidla a soutěže krajského přeboru se musejí hrát v hale. „Venku to bylo romantičtější. Navíc nebyli jsme jenom volejbalisti, byli jsme i kamarádi, chodili jsme spolu na pivo, do kina, na zábavy, jezdili jsme společně na dovolené pod stan, zhruba ve stejných letech jsme se ženili, zakládali rodinu,“ vzpo-

mněl. Sám se kvůli volejbalu ženil v pondělí a ještě navíc v Praze – v sobotu měl totiž zápas v Ústí nad Labem a nestihl by to. „Ženil jsem se narychlo, protože jsem musel, řeknu to na rovinu. Svatbu jsme měli v Praze-Nuslích, protože v Benešově v pondělí neoddávali. Vlakem jsme tam dojeli a vlakem jsme zase přijeli zpátky,“ poznamenal s úsměvem. S manželkou je už téměř 60 let!

Intermezzo II.

„Byla nás parta pěti, šesti kluků, kteří jsme jezdili na společné dovolené. Nejprve sami, později s rodinami, vydrželo nám to 45 let. Tam se poznaly charakter, vytvořily vztahy,“ potvrdil Jiří Jandač známou pravdu, že společné dovolené prověří sílu přátelství.

»»»

Pohled do budoucnosti

Budoucnost volejbalu v Benešově vidí Viktor Jiráček černě. Poslední nábor mladých posil dělali už před pěknou řádkou let. „Mladí by třeba zájem i měli, ale brzy zjistí, že je to dřina. Volejbal je technicky náročná hra, která bolí,“ říká.

Překážkou je podle něj i nedostatek volného času. „Když bychom dnes chtěli začít dělat s mládeží, tréninky můžeme dělat až tak od 17 hodin, protože většina trenérů dojíždí za prací a domů se vrací pozdě. Ale po ma-

lých dětech nemůžeme chtít, aby trénovaly po večerech,“ posteskl si. A ještě jedna věc ho trápí – peníze. „Jsme vděční, že nám město halu pronajímá bezplatně, činnost si totiž financujeme sami. Je nás deset, dvanáct, každý platíme ročně příspěvek 1500 až 2000 korun. Stačí to tak akorát na zaplacení rozhodčího a na cestovní náklady. Když peníze dojdou, zaplatí to kluci ze svého, dodal.

Intermezzo III.

„Město podporuje všechny oddíly. Na městských sportovních zařízeních, ať už je to hala,

stadion nebo kluziště, se všude hraje zadarmo, a i toho si někdo nevází a řada lidí říká, že Benešov pro sport nic nedělá, když oddílům nedává statistické dotace. Ale kdyby se sečetly náklady, byla by suma podpory určitě velice zajímavá,“ doplnil Jiří Jandač.

Vyznání

„Volejbal pro mě znamenal a znamená hodně, vedle rodiny a práce pro mě byl a do smrti bude vším,“ popsal hnací motor svého života Viktor Jiráček.

Házená se pro Jaroslava Krejču stala celoživotním koníčkem

Byla to vlastně náhoda, která přivedla Jaroslava Krejču k házené. S tímto kolektivním míčovým sportem se poprvé setkal během studia na Vysoké škole pedagogické (později Institutu tělesné výchovy a sportu) v roce 1957. A byl z toho „koníček“ na celý život. V současnosti, kdy si užívá zaslouženého odpočinku, sleduje výkony házenkářů alespoň v televizi: „Kontakt jsem neztratil, pořád jsem v obraze,“ říká. Současná házená je podle něj tvrdší, více silová, rychlejší a kombinačně pestřejší.

Proč si tehdy vybral právě házenou? „Ta hra se mi líbila, byla rychlá, padalo při ní hodně branek. O jiném sportu jsem vlastně ani neuvažoval. Na fakultě jsme měli házenkářský oddíl Slavia VŠ Pedagog, s nímž jsme hráli pražský přebor. Později jsem byl brankářem Slavojů Praha, chytal jsem za něj i v době, kdy jsem začal učit na benešovském gymnáziu,“ vzpomněl.

Do Benešova přišel v roce 1962. A zúročil zde své házenkářské zkušenosti, které získal během studia a stvrdil je získáním druhé trenérské třídy. Založil tu žákovské družstvo složené z chlapců tehdejšího 7. ročníku Základní devítileté školy Jiráskova. „Neměl jsem problém sehnat děti, sešla se parta šikovných kluků, kteří začali hrát a dostali se až do celostátního přeboru,“ shrnul stručně svou benešovskou trenérskou kariéru.

Skloubit práci profesora na gymnáziu s náročnou trenérskou činností podle něj nebylo obtížné. „Byl jsem v té době svobodný, neměl jsem žádné závazky, měl jsem dostatek času na přípravu vyučování i na tréninky dorostenců. Házené jsem se mohl věnovat naplno,“ poznamenal.

Hrát začali u sokolovny na hřišti s tvrdým pískovým povrchem, později se přesunuli na hřiště v Jiráskově ulici. „Nikdo nám tehdy klacky pod nohy neházal, všechno šlo. I když dotace, které jsme dostávali, byly ve srovná-

ní třeba s fotbalovým klubem pouhou almužnou. Házená byla už tehdy mezi sporty popelkou,“ posteskl si Jaroslav Krejča. A ilustroval to na příkladu vynikajícího mladého hráče, kterého měl v týmu, ale který dal před hrou házené přednost sezení na fotbalové lavičce. „Za účast na fotbalovém tréninku prý dostával 40 korun,“ zavzpomínal Jaroslav Krejča.

Za největší úspěch považuje právě postup mládežnického družstva Lokomotivy Benešov do dorostenecké ligy v roce 1968. Tuto šanci ale tým nakonec nevyužil a zůstal v krajském přeboru. „Většina hráčů družstva totiž skončila dorosteneckou kategorií a mladší B tým nedosahoval potřebných kvalit,“ zdůvodnil Jaroslav Krejča. Někteří dorostenci pak přešli do družstva dospělých.

Jaroslav Krejča v té době z Benešova odešel. Házené se ale věnoval dál, jako trenér Tatry Kolín. „Zůstal jsem tam několik let, Tatra tehdy hrála divizi, trénoval jsem muže, ženy i dorostence,“ dodal.

Na šest let prožitých v Benešově Jaroslav Krejča vzpomíná rád. Kromě významných

úspěchů svých sportovních svěřenců mu v hlavě zůstaly i zážitky z nespočtu výletů po okolí města, na které se ve chvílích volna vydával na kole. Potěší ho také občasná setkání s bývalými studenty (a tedy i házenkáři), z nichž se někteří postupem let stali jeho přáteli.

jt

Nejsou ověnčeni olympijskými medailami, nemají tituly mistrů Evropy ani nebyli vyhlášeni nejlepšími sportovci světa. Přesto dokázali víc než mnozí z nás – stříleli branky, dávali koše, smečovali, zápasili, běhali, překonávali překážky na koňském hřbetě... A nepotřebovali k tomu světla ramp ani kamery. Zapsali se ale zlatým písmem do pomyslné kroniky benešovského sportu. Proto jsou našimi LEGENDAMI. Nenápadnými, skromnými, ale ne zapomenutými. Máme se od nich hodně co učit – zdravé soutěživosti, ctí, žádostivosti, píli, trpělivosti, skromnosti, pokoře a kamarádství. Rozhodli jsme se onu pomyslnou kroniku otevřít...

V Přestavlkách je díky spolkům pěkně živo!

Na úvod jedna malá otázka: Víte, co spojuje dožínkovou slavnost s nočním cvičením záchranného systému? No přece obec Přestavky! Na vysvětlenou: malebná vesnička nedaleko

Čerčan je každoročně dějištěm událostí připomínajících nejen tradice našich předků, ale i sebranost hasičů, zdravotníků a policistů. Za vším je třeba hledat lidi – aktivní, ochotné nejen něco vymyslet, ale dotáhnout to i do zdárného konce. A v Přestavlkách, zdá se, o ně nouzi nemají.

Baráčníci, sokolové, hasiči, rybáři...

Přestavky jsou důkazem, že život v obci s 350 obyvateli nemusí být nuda. Stačí si jen vybrat: přidat se ke sportovcům (TJ Sokol Přestavky), hasičům (SDH Přestavky u Čerčan), rybářům (Carp Club Přestavky 2009), myslivcům (Myslivecké sdružení Jelenec Přestavky) nebo se stát členem Obce baráčníků. A všichni jsou tu „vidět“. Stačí malý výčet tradičních akcí, které pořádají: maskární bály pro dospělé, plesy, karneval pro děti, obecní zabíjačka, rybářské závody, dětské soutěže, Poslední leč, rozsvícení vánočního stromu...

„Spolkový život v obci je docela pestrý. Funguje u nás několik oddílů TJ Sokol Přestavky, prim mezi nimi hrají fotbalisté, kteří od letošního roku opět pracují se žákovským družstvem, z toho máme velkou radost,“ říká starosta Zdeněk Krejčárek. Pyšný je i na spolek baráčníků, který sdružuje dvacítku lidí. Scházejí se pravidelně každý poslední čtvrtek v měsíci. Ve svých historických krojích jsou ozdobou všech společenských akcí nejen v obci, ale i v širokém okolí. „Dělá mi radost, že mezi sebe přilákali pár mladých, věřím, že se jim podaří tuto pěknou tradici udržet,“ dodal starosta. Hodně práce je podle něj vidět také za rybářským spolkem Carp Club Přestavky, který byl založen v roce 2009 s cílem zvýšit zájem mládeže o přírodu a rybaření. Spolek se zasloužil o obnovu obecního rybníka Zatačka, pořádá závody a akce pro děti i plesy.

„Máme v obci také velice dobrou partu hasičů. Díky slušnému vybavení vyjíždí jejich jednotka i k zásahům. Jsou prakticky kdykoliv k dispozici, je na ně vždy spolehnouti. Po-

máhají likvidovat následky přírodních událostí, třeba spadlé stromy. Při posledním přívalovém dešti letos na podzim celý víkend uklízeli naplavené bahno,“ vyjmenoval Zdeněk Krejčárek. A přidal pochvalu na adresu jedno z nich, Davida Znamenáčka, který každoročně organizuje noční cvičení integrovaného záchranného systému. Letos se konalo už podesáté a účastnili se ho profesionální i dobrovolní hasiči, zdravotnická záchranná služba i policie. „Úroveň je rok od roku lepší, složky záchranného systému se tam učí spolupracovat v polních podmínkách. Má to velice pozitivní ohlas. Celá organizace a myšlenka je ale postavena na jednom člověku, i když mu ostatní velice pomáhají,“ dodal starosta.

Obilí, povřísllo, snop...

Přestavky ale proslavila ještě jedna akce – Dožínková slavnost, kterou pořádají společně se sousední obcí Vranov. Spojila je zemědělská firma Agro Přestavky, která hospodaří na obou katastrech a s níž mají velice dobré vztahy. Rozhodli se proto slavit společně na konci žni i svátek sklizně. Oslavy vždy odstartoval průvod, který se vydal z jedné obce do druhé (výchozí místo se pravidelně střídalo). V čele jel koňský povoz, který na řečníky byly hlavně pro mladé hodně zajímavé – sekalo se tam obilí kosou, vázaly se snopy, z nich se stavěly panáky, obilí se mlátilo cepy... prostě tak, jak to kdysi dělali naši předci,“ vzpomněl starosta. Téma dožínky se každoročně mění. Historické ukázky například loni vystřídal nahanění telat s pomocí jezdců na koních a pasteveckých psů. „Máme u nás dívku, která se tomu věnuje, dokonce pořádá rozea a mistrovství republiky,“ poznamenal starosta. Úspěch slavilo i ruční dojení – přichází si mohli na vlastní kůži vyzkoušet, kolik zručnosti je třeba, aby ze struku kravského vemena vystrlíkl pramínek bílé tekutiny.

Letos se dožínky konaly už pošesté. „Dohodli jsme se, že už nebudeme cestovat z obce do obce, ale že se budeme po roce střídát.

Sešli jsme se u kapličky v Přestavlkách, kde pan farář vysvětil dožínkový věnec. Pak jsme průvodem došli na hřiště, kde byl připraven program. Děti se mohly zapojit do spousty vědomostních a sportovních soutěží. Zážitkem pak bylo pozorovat při práci mistryni republiky ve střihání ovcí. Dokázala sama ostříhat za čtyři minuty 120kilogramového berana. Vlnu pak na místě spředla na kolovrátku. Velice atraktivní byly také ukázky dovedností mistra republiky v opracování dřeva – práce s pilou a sekerou mu šla pěkně od ruky. Počasí bylo bezvadné, takže si to všichni užili,“ shrnul Zdeněk Krejčárek s tím, že příští rok bude dožínkovou slavnost pořádát Vranov.

Obecní starosti i radosti

První zmínka o Přestavlkách pochází z roku 1228. Obec se rozkládá na 648 ha a patří k ní osady Čistec, Doubravice I., Dubsko, Borka, Chlum a Zahořany. Výhodná poloha a blízkost Prahy ji předurčily k tomu, že se stala vyhledávaným rekreačním místem. To s sebou ale přináší řadu problémů – většina nemovitostí slouží jako chalupy a chaty a jejich majitelé nejsou v Přestavlkách přihlášení k trvalému pobytu, daně tudíž platí jinde. „Kdyby se u nás přihlásili, blížil by se počet obyvatel k 500. Je to ale problém mnoha obcí a není síly, jak to změnit. Přijde nám to lito, i za tyto obyvatele musíme vyvézt odpadky, chtějí napojení na vodovod a kanalizaci, využívají komunální služby, ale prakticky na ně nepřispívají,“ posteskl si starosta.

Právě kanalizace je podle něj jedním z velkých problémů. Obec o její vybudování usiluje už 15 let. „Když jsme překonali všechny problémy s projekty, věcnými břemeny (máme 75 procent vyřešených), stáli jsme na místě kvůli nové čistírně odpadních vod. Můžeme ji kvůli sváznici postavit v jediném místě, ale majitelka tento pozemek nechtěla prodat. Letos se situace vyřešila, tak oprášíme projekt a pokusíme se realizovat první etapu. Je šance získat na stavbu evropskou dotaci, příští rok o ni chceme požádat,“ přiblížil starosta.

Rekonstrukci si vyžádá i vodovodní řad, i když jeho větší část je nová. Původní část je stará 54 let a je hodně poruchová. Záměrem je vybudovat hlavní přívaděč, už se podařilo postavit nový vodojem a vyvrtat studny. Obec má vlastní zdroj kvalitní pitné vody, který by dokázal pokrýt spotřebu až 1 800 obyvatel. V příštím roce radnice plánuje vyřešit také problém s vodou v osadě Borka, kde je 80 stavení, většina z nich však slouží k rekreaci.

Většími stavebnímu rozvoji Přestavlk brání nedokončený územní plán. Jeho projednávání před rokem pozastavilo referendum a stížnosti části obyvatel. „Děláme vše pro to, abychom jeho konečnou podobu příští rok schválili. Máme vytipovány dvě lokality k zástavbě, některým lidem se to ale nelíbí. Odpůrci však musí pochopit, že rozvoj obce není možný bez jejího rozšíření. Je třeba, aby se sem přistěhovali noví lidé i firmy – přinesou peníze do obecního rozpočtu, které budeme moci dál investovat,“ uvedl Zdeněk Krejčárek.

Běžný obecní rozpočet Přestavlk se pohybuje kolem 3,5 milionu korun. Díky finanční rezervě a dotacím se v posledních dvou letech podařilo v obci proinvestovat 6,5 milionu korun. „Opravili jsme silnice, čistírnu odpadních vod a místní komunikace, zre-

konstruovali kapličky v Přestavlkách a Čistci, zateplili obecní úřad, opravili hasičskou zbrojnicu,“ vypočítal Zdeněk Krejčárek. Před třemi lety obec opět otevřela mateřskou školu, původně ji pronajala, nyní ji provozuje sama. Měla kapacitu 20 dětí, letos se

díky výstavbě požárního schodiště zvýšila na 24. Podle starosty je to jeden ze způsobů, jak v obci udržet mladé – jsou pak spokojení a nebudou utíkat jinam.

jt

Kamenný Přívoz – bývalá vorařská osada je vyhledávaným letoviskem

„Kamenný Přívoz je nevelká, ale živá vesnice v místech, kde stará zemská cesta z Prahy do jižních Čech – říkali jí linecká nebo budějovická silnice – přetíná řeku Sázavu... Od Prahy je vzdálena necelých třicet kilometrů, dokud však nebyly sjízdné cesty a nebyla vystavěna posázavská dráha, byla hornatým a lesnatým terénem od světa takřka odříznuta...,“ tak vzpomínal na své rodiště posázavský spisovatel Jan Morávek (1888–1958).

Od té doby uplynulo mnoho vody a Kamenný Přívoz už dávno není onou „bohem zapomenutou“ vorařskou osadou. Naopak. Proměnil se v oblíbené a vyhledávané letovisko. A věci za to právě řece Sázavě.

„Obec Kamenný Přívoz se skládá ze 4 částí, což jsou Kamenný Přívoz, Kamenný Újezdec, Hostěradice a Žampach a je zde přes 1 300 stálých obyvatel. Na druhou stranu je v obci přes 1 500 rekreačních objektů a počet lidí, kteří zde žijí, se proto v zimě a v létě pod-

statně liší,“ říká starosta Prokop Mašek. To s sebou samozřejmě nese problémy – třeba v dopravě. „V obci pod školou v pátek odpole dne nebo o víkend, kdy přijíždějí chalupáři, nelze kvůli autům skoro přejít silnici. Ve všední dny zase naši obyvatelé jezdí za prací do Prahy. Hodně by nám pomohla dálnice,“ nakouzl starosta jednu z otázek, která místní rozděluje. Jedni dálnici chtějí, druzí jsou proti. „Nikdo ale zatím ani neví, kudy povede. Jsem už opatrný a taky skeptický – dálnice se připravuje hodně dlouho a výsledek žádný. V současnosti se pracuje na dokumentaci pro územní rozhodnutí a projektanti mluví o zahájení stavby v roce 2024, ale za půl roku to může být jinak,“ posteskl si starosta.

Kámen kam se podíváš

„Kam se podíváš, dere se ze země namodralá nebo zahrnědlá žula... až k Žampachu, kde začíná diluviální břídla. Kde je žula, tam je sucho a jasný písek, kde je břídla, tam je mokro, bahno a černavo,“ napsal kdysi Jan Morávek. Jak už název obce napovídá, leží na skalnatém podloží. Každé „kopnutí“ do země je proto problémem. Vybudovat vodovod nebo kanalizaci tu je složité a finančně nákladné. Příkladem je Kamenný Újezdec. „Jeho část Skalice leží opravdu na skále, a kdyby se měla rýha pro vodu a kanalizaci střílet klasickým způsobem, poškodilo by to okolní domy,“ upozornil Prokop Mašek. Náročnost vybudování

>>>

vodovodu a kanalizace po celé obci ovlivňuje i to, že se skládá z více částí a leží po obou stranách Sázavy. „Jsme nedaleko od Prahy, obec má dle územního plánu stavební pozemky, stavby však limitují především nedostatečné inženýrské sítě, zejména voda a kanalizace. Na druhou stranu – chceme zůstat vesnicí a ne ubytovnou hlavního města“, dodal starosta obce.

A ještě jednou Jan Morávek: „(Kamenný) Přívoz se usadil podle řeky, daleko nahoru i dolů po vodě nebylo přes řeku pro hornatý terén přechodu, jedině tady se bylo možné dostat brodem nebo převozem do jižní země...“ A v tom je taky „kámen úrazu“. Většina objektů leží u řeky, kde jsou malé stavební pozemky, v Kamenném Přívozu není ani náves. Stísněné podmínky obec pocituje zejména nyní, kdy kvůli populačnímu rozvoji potřebuje rozšířit základní školu. Zdejší malotřídka navštěvuje kolem 60 dětí, stejný počet je i v mateřské škole. Poptávka ale převyšuje nabídku a jen přestavba a přístavba ZŠ je současné možné řešení. „Když pominu peníze (snažíme se prostřednictvím Posázaví o. p. s. získat dotaci), narazíme na jiný problém – nemáme vhodné pozemky, na kterých bychom mohli stavět,“ uvedl starosta.

V Kamenném Přívozu chybí také multifunkční objekt, který by mohl využívat škola i veřejnost. Kdysi byly v obci tři sály – v Kamenném Přívozu, Kamenném Újezdci a Hostěradicích, nezůstal z nich ani jeden. Není kde pořádat plesy a další kulturní akce, jen v létě se v improvizované společenské centrum mění fotbalové hřiště. A co je horší – škole chybí tělocvična. Měla ji v pronajatém objektu, který chtějí majitelé využívat pro svou potřebu, obec jim ho proto letos vrátila. Ve stejné budově je také školní kuchyně s jídelnou – jejich pronájem skončí příští rok a podle rozhodnutí zastupitelstva se přestěhují do objektu ZŠ, který v létě 2017 projde přestavbou a přístavbou. Pokud na ni obec nedostane dotaci, bude ji muset realizovat z vlastních ušetřených zdrojů. Vzhledem k tomu, že se jedná o částku přes 12 milionů Kč, což je podstatná část ročního rozpoč-

tu Kamenného Přívozu, mělo by nezískání dotace na tuto akci neblahý vliv na potřebný rozvoj infrastruktury obce.

Obec také nechává vypracovat studii multifunkční budovy s tělocvičnou pro místní školu na pozemku před zdravotním střediskem, který je jediným, kde se podobná stavba dá realizovat. Realizace této pro obec nadmíru potřebné stavby je však závislá na obdržení dotace – náklady se odhadují na 25–30 milionů Kč, což jsou téměř dva roční rozpočty Kamenného Přívozu. „Bylo by ideální mít odpovídající tělocvičnu,“ dodal Prokop Mašek a zároveň připomněl, že loni s pomocí dotace bylo vybudováno multifunkční hřiště vedle fotbalového hřiště TJ Tatran.

Chvála spolkům

O společenský život se v Kamenném Přívozu stará řada spolků. Původně v obci fungovaly tři sbory dobrovolných hasičů – v Kamenném Újezdci, Kamenném Přívozu a Hostěradicích – zůstal jen ten prvně jmenovaný, který předloni oslavil 100 let od svého založení. Má zásahovou jednotku, účastní se hasičských soutěží, pořádá akce pro děti, tradiční

pálení čarodějnic, sběr železného šrotu nebo populární turnaj v minikopané, apod. Dobře funguje také TJ Tatran Kamenný Přívoz z.s. – pod jeho hlavičkou se hraje fotbal a stolní tenis. V letošním roce oslavil TJ Tatran 85 let svého vzniku. Kulturu zastupuje Ochotnický spolek Kamenného Přívozu (OKAP), který navázal na více než stoletou tradici amatérského divadla v obci. Okrašlovací spolek se pak stará o údržbu zeleně a veřejných prostranství. Spolupracuje při tom s Mateřským centrem Převozníček, který organizuje program pro maminky s dětmi.

Stranou dění nestojí ani spolek Náplava Sázavy, který je sdružením zastánců rozvoje a udržitelnosti života na venkově. „Náplava znamená v přeneseném smyslu přistěhovalce – cizí prvek v dlouhodobě budovaných komunitách starousedlíků – někoho podezřelého odjinud, s úmysly nečistými, před kým je dobře mít se raději na pozoru. Tento pohled bychom rádi změnili. Ano, jsme náplava a náplavou zůstaneme, ale chceme být pro břehy, na nichž jsme se usadili, přínosem. Jako řeka dokáže naplavit výživný humus, který zúrodní kraj, chceme i my napomoci jeho rozkvětu nápadů a iniciativou,“ hlásají členové spolku. Několikrát ročně pořádají Přívozský trh s nabídkou výrobků místních obyvatel a farmářů. Místo jeho konání je stylové – na levém břehu řeky Sázavy.

Dejme na závěr opět slovo Janu Morávkovi: „Na levém břehu, pod malebnými přívoznickými chalupami a pod mohutným náhonem se starou olší a topolem, houpaly se na vodě dvě prostorné lodě a důkladný prám. Plavidla si v přístavu odpočinula jen v noci, ve dne neustále putovala po zelené hladině sem a tam. Silnice se netrhla povozy a pěšími. Na pravém břehu, blízko přívozu dýmala kovárna, na širokém, kameny dlážděném a šikmými tarasy podezděném břehu se rozložila největší budova v obci, bývalá panská nebo také dolejší hospoda, řečená po starodávnu Na domě. Můj rodný dům.“

jt

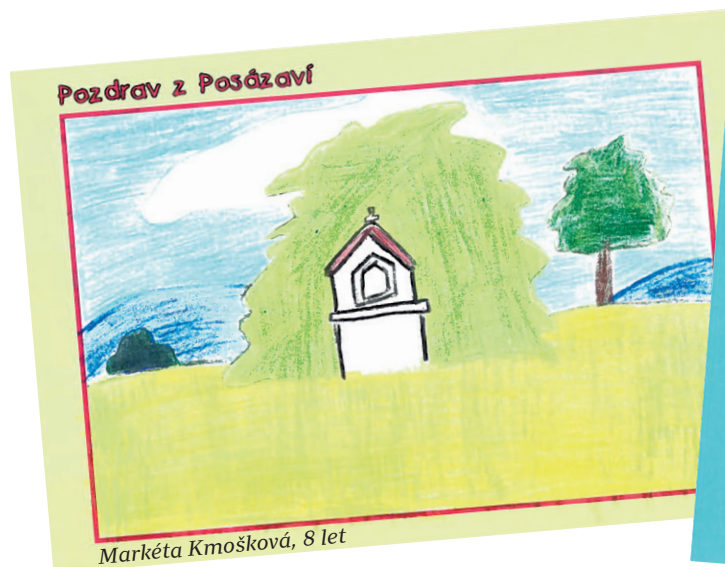
Posázaví očima dětí

Je jim pět, osm, deset... let, ti první sotva udrží pastelku v ruce, ti starší se jí dokáží ohánět skoro jako mistři plátna. Jedno mají společné – v obrázcích, které namalovali, se odráží jejich pohled na svět. Svět plný princezen, rytířů a sluncem zalité krajiny – ta-

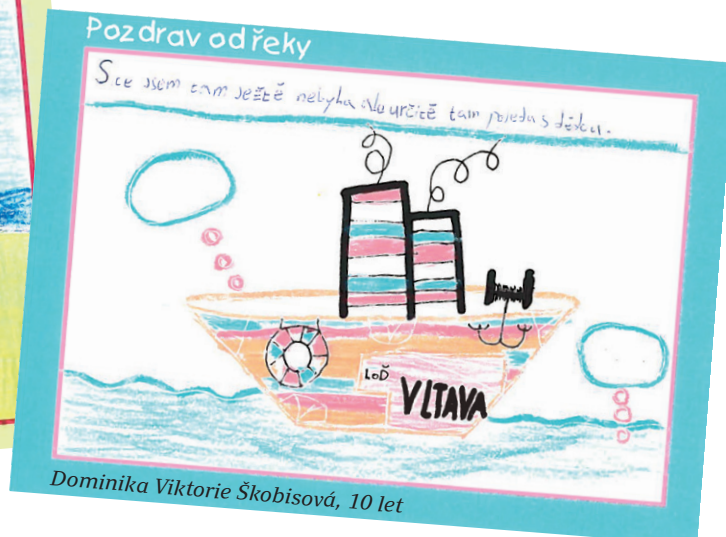
kový, který k jejich věku přece patří, možná řeknete. Ale proč jen k jejich věku? Zkusme zapomenout na trable a starosti světa dospělých a pojďme se vrátit do krajiny dětství. Aspoň teď – na konci roku a prostřednictvím těchto obrázků. Malí malíři v nich zachytili

své prožitky z putování naší krásnou krajinou. Vydali se na něj v doprovodu skřítky Kuka z časopisu Posázavské Kukátko a nezapomněli nám o tom dát vědět. Tak krásné vzpomínání!

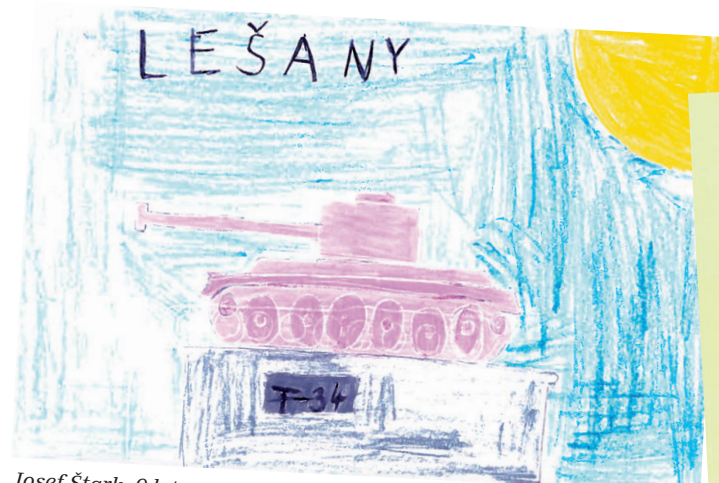
jt

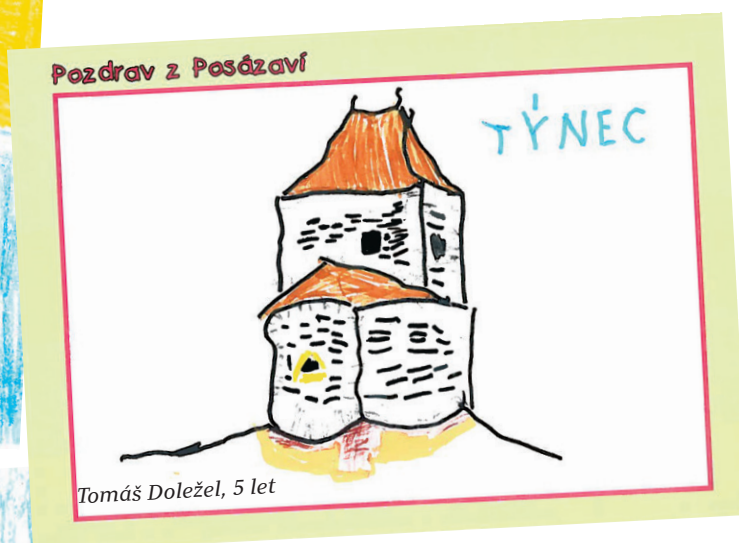
Markéta Kmošková, 8 let

Dominika Viktorie Škobisová, 10 let

Josef Štark, 9 let

Tomáš Doležel, 5 let

Vilma Kuncová, 6 let

Vendula Novotná, 12 let

Nesvačily: Na výlet do oblak

Letiště je u Nesvačil od nepaměti, chtělo by se říct. Čas je ale velice relativní pojem. Co jednomu připadá jako věčnost, v očích jiného může být jen chvilka. Měřeno lidským bytím je pak nesvačilské letiště zachovalým kmetem. Vždyť první letadla tu začala startovat a přistávat už před takřka 80 lety, v jejich kokpitech ale neseděli čeští vojáci, jak bylo původně v plánu. Těsně po dokončení stavby se totiž změnila politické poměry v Evropě, a u Nesvačil vznikla škola mladých německých letců. I to už je ale dávná historie... Současnost je mnohem zajímavější – Letiště Benešov, jak zní jeho oficiální název, je po Ruzyni pravděpodobně druhým nejrušnějším letištem v republice. Loni zaznamenal 46 000 vzletů a přistání.

„Máme tady živo,“ říká ředitel Letiště Benešov Vladimír Hadač. Veřejné vnitrostátní a od roku 2000 i neveřejné mezinárodní letiště v současnosti využívá na 40 provozovatelů, kteří mají ve zdejších hangárech přes 100 letadel. „Někde jsou zaparkovaná i ve dvou patrech. Běžně se stávalo, že nově postavený hangár byl už v okamžiku kolaudace plný. Bohužel už řadu let tady není možné stavět nové objekty. Snad se to v blízké budoucnosti podaří prolomit,“ dodal Vladimír Hadač.

S městem v zádech

Letiště Benešov je příspěvkovou organizací města Bystřice, které Středočeský kraj jako majitel dotčených pozemků pověřil provozováním letiště. „Zastupitelé Bystřice se loni jednoznačně přihlásili k letišti a město má zájem ho nejen nadále provozovat, ale i rozvíjet,“ poznamenal Vladimír Hadač. Tento trend se podle něj promítá do dokumentu shrnujícího záměry rozvoje letiště, který vznikl na základě představ obyvatel okolních obcí, rady letiště i provozovatelů a který bystřičtí zastupitelé schválili letos v červnu. Zpracování tohoto dokumentu bylo jednou z podmínek dalšího provozování letiště. Smlouva o něm, kterou město loni podepsalo se Středočeským krajem, je platná do května 2017.

Starosta Daniel Štěpánek potvrdil, že město Bystřice má zájem letiště provozovat i v budoucnu. Bude tím zabezpečeno nezávislé řízení letiště při respektování zájmů občanů a institucí v regionu i subjektů působících na letišti. Právní forma příspěvkové organizace přitom umožňuje zřizovateli dostatečnou kontrolu činnosti i hospodaření a je

perspektivní i v případě žádostí o dotace. Město Bystřice vlastní provozní budovu letiště s pracovištěm poskytujícím informace nezbytné pro zajištění leteckého provozu; Letiště Benešov pak dlouhodobě spolupracuje s kvalifikovanými externími pracovníky, kteří tuto službu poskytují.

Podle záměrů, které bystřičtí zastupitelé schválili, je třeba usilovat o co nejrychlejší stabilizaci situace, tedy aspoň o prodloužení stávající smlouvy se Středočeským krajem na nejméně 20 let a upřesnění podmínek provozování, aby město i případné další subjekty mohly investovat do provozních ploch letiště i do infrastruktury. V krajním případě by se mohlo jednat i o možnosti převodu areálu do vlastnictví města Bystřice.

Provoz letiště je financován téměř výhradně z poplatků, které se platí za každé přistání. Tyto výnosy mohou být použity pouze k provozu, údržbě a rozvoji letištního areálu. Při stávající výši poplatků a počtu přistání ale není možné získat dostatečné prostředky na větší investice. „V loňském, úspěšnějším roce činil hospodářský výsledek 129 000 korun, to není nic závratného. V úvahu nepřicházejí ani úvěry, takže musíme jednat s krajem, aby investoval on. Snažíme se prostě vytvořit stabilní prostředí pro případné investory,“ uvedl Vladimír Hadač.

Město chce ve spolupráci se Středočeským krajem hledat další zdroje pro financování rozvoje letiště. Přípravuje například pokrytí jeho provozních ploch zatravněvacími dlaždicemi. Mezi dalšími záměry je třeba vybudování stezky pro in-line bruslaře a cyklisty po okraji letiště.

Dvěře letiště dokořán

Právě otevření letiště širší veřejnosti by podle starosty Daniela Štěpánka mohlo přispět k rozvoji turistického ruchu v regionu. „Na letiště jezdí řada rodin s dětmi dívat se na letadla. Nechali jsme tam letos umístit informační vitríny, vybudovali jsme informační koutek s posezením, chystáme i informační panel upozorňující na zajímavosti a památky v okolí,“ uvedl Dan Štěpánek.

Bystřické letiště v minulosti lákalo návštěvníky na setkání obřích modelů letadel – na jižní straně před hangáry jich proběhly více než dvě desítky. Vždy v sobotu létaly modely, v neděli odpoledne velká letadla. Letos akci rozdělili – poslední prázdninovou neděli zájemce pozvali na klasický letecký den na jižní straně letiště před hangáry, o 14 dní později uspořádali na modelářském letišti tradiční Nesvačilské podivání.

Tepláky od kanagomu

Nesvačilské podivání je podle Vladimíra Hadače trochu jiná modelářská akce. „Občas tady míváme rarity. Na své si přijdou nejen modeláři, ale i lidi, kteří modelářství zatím nepropadli. Ukážeme jim, co je to skutečné letecké modelářství. Současné modelářství je totiž dost specifická záležitost – s jistou nádsázkou je v něm hlavním nástrojem kreditní karta – zájemci si prostě modely kupují,“ dodal Vladimír Hadač. Opravdový modelář to ale podle něj má jinak – je pyšný na výrobek, který vytvořil vlastníma rukama. „Jako synové mé někdejší kolegyně. Když jsem ji po letech potkal, se smíchem mi řekla, že mě ‚nenávidí‘. A to kvůli svým dvěma synům, kteří si začali lepit modely. Prý mají všechny tepláky od kanagomu,“ přidal Vladimír Hadač historku s legendárním lepidlem v hlavní roli.

Akcemi na modelářském letišti se snaží přiblížit letecké modelářství všem, kteří

mají rádi pohyb v trojrozměrném prostoru.. I díky nim na „letišťátko“ chodí létat na šedesát leteckých modelářů nejen z okolí, ale i z Prahy. Jsou mezi nimi řemeslníci i manažeři. „Jeden z nich, který sem jezdí už řadu let, pracuje na vysokém postu u zahraniční firmy. Jednou v rámci psychologických textů měl popsat místo, které je mu nějakým způsobem milé. Tak prý zavřel oči, představil si kostelíček na Chvojenu, který je z letiště hezky vidět - a bylo mu moc dobře. Udělal mi tím obrovskou radost,“ zavzpomínal Vladimír Hadač.

Vzpomínky na minulost

Letiště u Benešova se začalo stavět v roce 1937 jako záložní letiště pro obranu Velké Prahy. Válka a kapitulace Československa ale všechno změnila a letiště se stalo výcvikovým střediskem pro budoucí piloty německé Luftwaffe. Hned po válce tu ale začali létat sportovní piloti. Dnes se na něm kromě našich budoucích sportovních či rekreačních pilotů učí létat i zahraniční studenti opravdu z celého světa, je doslova líhňí reprezentantů České republiky v akrobacii na kluzácích...

jt

Hotel Karlov ocení ctitelé tradičních hodnot i vyznavači moderní architektury

Kolem Bellevue Hotelu Karlov, souboru malebných domků v zelené oáze na okraji památkově chráněného území Karlov v Benešově, procházejí denně stovky lidí. Jak by ne, když leží nejen v sousedství základní školy, ale také na dohled od jedné z nejvýznamnějších benešovských památek – torza minoritského kláštera z 13. století. A právě na jeho jedinečný genius loci dokázal Hotel Karlov navázat. Návrh jeho stavby a interiéru je společným dílem architektů Ladislava Lábusa, Jiřího Poláčka a Václava Škardy, kteří za něj získali v roce 2008 prestižní ocenění THE BEST OF REALTY Středočeského kraje.

Bellevue Hotel Karlov s restaurací a vinárnou byl postaven v letech 2006 až 2008 ze tří původních neobydlených domků s nenahraditelnou autenticitou. K nim byly přistavěny tři nové objekty vzhledově odpovídající charakteru okolní zástavby – k jejich začlenění

do zdejšího prostředí přispělo i zachování vzrostlých stromů. Nové a staré části komplexu se tak přirozeně doplňují. Přistavené domy mají štíty otočené na sever, směrem do údolí. Západně a východně orientované boční fasády zároveň nabízejí zajímavé výhledy při zachování soukromí. Část pokojů zaměřených na jih a východ má výhledy na zvonici nebo oblouky gotického kostela. Jejich součástí jsou malé předzahrádky s živými květinami a keři. Každý pokoj má specifický tvar i charakter, ty v historických objektech jsou vybaveny stylovými skříněmi a stoly.

Rekonstrukce Hotelu Karlov nese rukopis renomovaného architekta a vysokoškolského učitele prof. Ing. arch. Ladislava Lábusa. Po studiu architektury na Stavební fakultě ČVUT pracoval jako vedoucí projektant ateliéru Delta. Od roku 1990 působí na Fakultě

architektury ČVUT. Je mimo jiné autorem rekonstrukce paláce Langhans ve Vodičkově ulici v Praze, za kterou získal v roce 2003 cenu Grand Prix Obce architektů. Podle jeho návrhu byla realizována také přestavba Edisonových transformačních stanic v Praze, Jízdárna Pražského hradu nebo projekty Nových vil v pražské čtvrti Hanspaulka.

Typickým prvkem stavby Bellevue Hotelu Karlov je používání materiálů v přírodní povrchové úpravě, které nezakrývají nátěry ani výmalba. Možná právě díky tomu se zde přirozeně prolíná nové se starým. I společný dvůr Hotelu Karlov a restaurace Na Karlově svou atmosférou připomíná nádvoří hradu nebo tvrze. Díky tomuto citlivému skloubení „nového se starým“ ocení služby Hotelu Karlov jak ctitelé tradičních hodnot, tak vyznavači moderní architektury.

Bellevue Hotel Karlov se zaměřuje na firemní akce, na své si v něm ale přijdou všichni, kteří třeba jen chtějí „utéct“ ze světa všedních dnů. Mohou využít bohatou nabídku relaxačních, sportovních, romantických nebo kulinářských pobytů. Podrobnosti najdete na www.bellevuehotelkarlov.cz.

jt

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® má nové držitele

V říjnu se v Podblanickém ekocentru ve Vlašimi sešla certifikační komise pro regionální značku. Po posouzení došlých žádostí rozhodla o udělení certifikátu KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® dvěma novým žadatelům.

Jedná se o paní Ludmilu Kučerovou z Benešova, která představila kolekci svých šitých textilních hraček. Kromě krásných zvířátek šije i blanické rytíře, což je určitě zajímavý suvenýr z Kraje blanických

rytířů. Další certifikovaný výrobek je Med z Keblova od včelaře Tomáše Špouly. Jeho květový med získal zlatou a medovicový med stříbrnou medaili v soutěži „Český med 2016“.

Certifikační komise dále posoudila 11 došlých žádostí o prodloužení certifikátu, což svědčí o spokojenosti držitelů s touto značkou.

O obnovení značky zažádali tito výrobci: Ing. Antonín Šmakal, BioVavřinec – Mléčné výrobky
ČSOP Vlašim – Regionální publikace
MVDr. Ludvík Bělohlávek, včelí farma Bystřice – Lesní medovicový med
Jan Filip – Šternberské koláče
Miroslav Dvořák – Med z přírodního parku Džbány – Žebrák
Dagmar Hulmáková – Patchworkk – Originální textilní dekorace a hračky
Petr Samek – Med ze včelí farmy Samek
Ing. Milan Plaštiak – Včelí produkty z Blaníků
Jan Lalouček – Med z Miřetic

EKOSO Trhový Štěpánov, s.r.o. – Zahradnický substrát
František Matoušek – Tradiční podblanické uzeniny

V současné době je v Kraji blanických rytířů celkem 29 certifikovaných výrobků a 4 služby. Případní zájemci o značku se mohou průběžně hlásit u koordinátorky regionální značky Mgr. Kateřiny Červenkové (katka.cervenkova@csop.cz).

Jana Dufalová

HEY Radio a Rádio Tloskov spojila Čistá řeka Sázava

Foto Markéta Šedivá

Dohromady je svedl tradiční jarní úklid řeky Sázavy. Ukázalo se však, že HEY Radio a Centrum sociálních služeb Tloskov spojuje víc než jen chuť pomáhat přírodě – dobrá nálada a pohodové písničky vysílané po rozhlasových vlnách. Svoje rádio totiž mají i v Tloskově. Ke spolupráci obou médií pak byl už jen krůček.

Tloskovské rádío

Rádio Tloskov je jiné, než na jaké je běžný posluchač zvyklý. Moderátory rozhovorů, písniček a pořadů jsou lidé s mentálním a kombinovaným postižením. Vysílají po internetu a ze záznamu. „Vysíláme na www.radiotloskov.cz 24 hodin denně hudbu na přání klientů. Dramaturgicky je to možná trochu nevyvážené, ale o to je to zajímavější – máme vedle sebe folk, rock, metal i dechovku, pop nebo pohádky. Kromě toho vysíláme rozhovory – snažíme se jednou měsíčně připravit premiéru. Rozhovory předtáčíme, klienti si vždy připraví otázky, potom vybraného interpreta pozveme do studia, nebo za ním zajedeme, nebo ho pozveme do studia v Praze, se kterým spolupracujeme,“ popsal vznik rozhovorů ředitel CSS Tloskov Matěj Lipský.

Mezi zpovídanými byli mimo jiné zpěvák a bubeník skupiny Tata Bojs Milan Cais, he-

rec Jiří Schmitzer, zpěvačky Marta Kubišová a Heidi Janků nebo Richard Tesařík z Yo You Bandu. V Klubu Rádía Tloskov zahrál v pořadu Zajíc v pytli také Štěpán Kojan ze skupiny Keks. „Patří nám v Tloskově několik prvenství. Když Rádio Tloskov vzniklo, pamatuji se, že jsem v něm jako první dělal rozhovor do éteru. Tehdy mě přímo u nás doma zpovídal moderátor Ondra, jinak bubeník tloskovské kapely Kabrňáci,“ zavzpomínal Štěpán Kojan. Přiznal, že v otázce rozjezdu nového, navíc tolik specifického rádia, byl trochu skeptický. O to víc oceňuje, že se dokázalo v silné mediální konkurenci udržet. Keks podle něj jako první zahrál i v tloskovském pořadu Zajíc v pytli. „Máme za sebou nespočet koncertů, ale hraní před tloskovskými klienty je jiné, bezprostřední, jelo se naplno hned od začátku,“ dodal Štěpán Kojan.

Tloskovským se teď splnilo i velké přání – vysílat do éteru naživo. Umožnilo jim to HEY Radio. „Nabídlo nám, že bychom k nim mohli jednou za měsíc dojet s klienty a vysílat naživo. Pro první vysílání jsme vybrali moderátora Ondru – má za sebou dva rozhovory a reportáž z letního festivalu. Je velmi bezprostřední, moc se na to těšil, vzal si v práci dovolenou a říkal, že si to užije,“ uvedl Matěj Lipský. Ondra se před mikrofonem HEY Radia sešel s patronkou projektu Čistá řeka Sázava Anetou Langerovou, manažerkou tohoto projektu Denisou Cibulkovou a taky se svým kamarádem Štěpánem Kojanem. „Bylo to výborné, jsem spokojený a ten rozhovor se mi zalíbil,“ popsal Ondra své pocity.

Podle Matěje Lipského není rozhlasové vysílání pouhým vyplněním volného času klientů CSS Tloskov, ale má také významný terapeutický přesah. „Zvyšuje to jejich sebevědomí. Máme i takové případy, kdy jsme klientovi díky rádiu mohli snížit medikaci. Jiný klient, který všechno odmítal, zase v rá-

diu našel smysl svého počínání, u dalšího se snížila nebo vymizela agrese. Máme také klienta, který nemůže běžně komunikovat ani se hýbat, ale může psát hlavou na počítači. Posílá mi přes něj otázky a my domluvíme rozhovor s umělcem, kterého si vybere. Má to tedy ohromný terapeutický efekt, proto jsme to rádio zařadili do takzvané komunitní muzikoterapie,“ podotkl Matěj Lipský.

Rádio Tloskov začalo vysílat před necelými třemi lety. S nápadem tehdy za Matějem Lipským přišel jeden z jeho kolegů – terapeut, který pracuje v CSS Tloskov s klienty s poruchou autistického spektra. „Sám má Aspergerův syndrom, takže autistům rozumím, neboť žije v jejich světě,“ dodal Matěj Lipský. Přes počáteční skepsi se mu myšlenka zalíbila a během několika měsíců bylo nové internetové rádio na světě.

Na vlnách Sázavy / HEY Radia

Původně se jmenovalo Sázava, od půlky letošního roku, jako odpověď na expanzi do dalších regionů, si jej posluchači ladí pod názvem HEY Radio. Bývalé Rádio Sázava začalo vysílat na podzim 2011 pro region střední Čechy. S regionem Posázaví ho ale spojuje mnohem víc – třeba vysílač na rozhledně Špulka, kterou na vrchu Březák u Divišova postavil svazek obcí CHOPOS a z něhož od roku 2014 šíří rozhlasový signál do éteru.

Ještě jako Rádio Sázava podpořilo také projekt Čistá řeka Sázava – propagovalo ho ve vysílání, jeho moderátorka se zúčastnila i samotného úklidu řeky. A to je dalo dohromady s CSS Tloskov, jehož klienti také vyrazí uklízet břehy Sázavy. Ke spolupráci obou médií pak byl už jen krůček...

jt

Nevenia ví, jak rozhybat společenský a kulturní život v Neveklově

Chcete znát recept, jak oživit společenský a kulturní život v obci? Neveklovský spolek Nevenia ví, jak na to. Stačí mít partu podobně naladěných lidí, dobré nápady a chuť je uvést do praxe. Tak by se dalo stručně shrnout osmileté „účinkování“ Nevenie na pomyslném jevišti spolkového života osmi let. Poprvé o sobě dala vědět před osmi lety. A v současnosti už je aktivním hybatelem společenského dění v Neveklově.

„Začali jsme v roce 2008 díky grantu nadace Partnerství a obnovili třeshňovou alej na kopci Měsíček. Pořádne jsme se rozjeli ale až v roce 2010 díky společnosti Mládež v akci. Dostali jsme od ní tehdy zhruba 100 000 korun na projekt ‚Obnova kraje, obnova života‘. Zdálo se nám, že se v Neveklově v té době nic moc nedělo. Rozhodli jsme se obnovit místa, která jsme si pamatovali z dětství a oživit je nějakou akcí,“ popsala začátky

předsedkyně spolku Andrea Pitelková. První příšla na řadu zapomenutá studánka, u které vybudovali malé posezení. Uspořádali pak jarní „otevírání studánek“, na kterém zaspívaly děti ze základní školy. Vymysleli soutěž o podobu patrona studánek, do které se zapojily školy – podle dvou nejlepších návrhů vznikla socha, která studánku ozdobila – stala se díky tomu vyhledávaným turistickým cílem. „Byla to taková první ‚kapka‘. Za dva roky jsme k tomu vymysleli ‚Pochod za kapkou štěstí,“ který se koná každoročně 8. května a končí u studánky,“ vzpomněla Andrea Pitelková.

Další akcí, uspořádanou v rámci projektu „Obnova kraje, obnova života“, byl koncert v kostele na Chvojínku. „Kostel je skutečně krásný, ale nic se tam nedělo. V současnosti tam pořádáme i vánoční koncert, kde zpívají děti ze ZŠ Neveklov,“ dodala Andrea Pitelko-

vá. Spolek se také pokusil oživit park u benzinové čerpací stanice. V dotazníkovém šetření se obyvatelé vyslovili pro vybudování hřiště. Jak by mohlo vypadat, představila výstava velkoformátových fotomontáží. Před dvěma lety se Neveklovští dočkali – hřiště nechalo v parku postavit město.

>>>

Nevenia je podepsána také pod dalšími už tradičními akcemi v Neveklově. Patří mezi ně Dýňobraní, které je součástí říjnových farmářských trhů. „Pořádáme soutěž o nejhezčí dýni a napečeme dobroty. Pomáhá nám celá řada lidí,“ připomněla Andrea Pitelková. Největší akcí, jejíž vznik iniciovali, je rozsvěcení vánočního stromu. Poprvé v Neveklově společně vítali advent před šesti lety, v posledních letech se tak děje i s podporou města. K jaru pak už neodmyslitelně patří Velikonoční jarmark se soutěží o nejhezčí vajíčko, výtvarnými dílničkami pro děti a stánky s výrobky místních amatérských řemeslníků.

Jak Nevenia ke svému jménu přišla

„Nehledejte za tím žádnou složitost,“ směje

se Andrea Pitelková a viditelně je na podobné dotazy zvyklá. Není to ani žádný latinský název. Vzniklo to prý jako zkratka spojení „neveklovská kolonie“ – tak nazývali místo, kde začali spřádat plány na založení spolku. Scházeli se tehdy v jedné chatičce na kopci nedaleko Neveklova. Ve městě totiž chybí spolkový dům. A tak se setkávají většinou u někoho doma nebo v restauraci.

Nevenia má v současnosti 13 členů. „Jsou to vesměs lidé podobného ražení. Nejvíce mi pomáhá rodina – manžel a bratr,“ uvedla Andrea Pitelková. Těší ji, že se pořád najdou lidé ochotní udělat něco pro druhé. „Když jsme začali pořádat první akce, báli jsme se, jestli někdo přijde, ale chodí a je jich stále víc,“ dodala a přidala recept na úspěch: „Zapojili jsme od začátku školu, k aktivitě jsme

vychovávali i děti, které pak s sebou přivedly rodiče.“ Jaké má Nevenia plány do budoucna? Vedle stálých akcí přemýšlí i o novinkách – třeba o běžeckých závodech.

jt

Lucie Hašková: Práci v knihovně ráda obětuji svůj volný čas

Knihovny na malých obcích bývají mnohem víc než jen tradičními půjčovnami publikací – jsou kulturními středisky, komunitními, sociálními a vzdělávacími centry... Lidé, kteří v nich pracují, se mnohdy stávají také svébytnými rádci a důvěrníky. Pro řadu z nich je knihovnické řemeslo posláním. Uznání čtenářů je pro ně největším oceněním. Pět nejlepších ve středních Čechách každoročně získá také cenu Středočeský Kramerius. Nominuje na ni Středočeská vědecká knihovna v Kladně ve spolupráci s městskými knihovnami v Benešově, Kutné Hoře, Mladé Boleslavi a Příbrami. Mezi pětici oceněných letos byla i Lucie Hašková z Hradištku. O svém vztahu ke čtení a knihám hodně prozradila v následujícím rozhovoru.

Jak dlouho a proč se knihovnictví věnujete?

Už moje babička pracovala jako neprofesionální knihovnice, jezdila jsem k ní do Netvořic na prázdniny a pokaždé mě brala do knihovny s sebou. Knihy jsem měla ráda nejen na čtení, ale líbilo se mi být jimi obklopená. Čím jsem byla starší, tím více jsem jí pomáhala, až mi nakonec práci v netvořické knihovně předala. O několik let později přišla nabídka pracovat i v knihovně na Hradištku, kde jsem nyní devátým rokem.

Jaké knihy máte ráda, dokážete odhadnout, kolik jste jich přečetla?

Knih jsem přečetla stovky. Mám ráda kni-

*hy různých žánrů pro různé věkové skupiny. Moji srdeční záležitosti z dětství jsou Děti z Bullerbynu, v období dospívání se mi zaryla do paměti Sophiina volba, v poslední době jsem se nemohla odtrhnout od knihy K moři od P. Soukupové, Po strništi bos od Z. Svěráka (těším se na film) nebo Peníze od Hitle-
ra od R. Denemarkové. Hodně čtu se svými dětmi, milujeme knihy Pavla Čecha a Daisy Mrázkové. A abych si rozšířila obzory a věděla, co nabízím, tak čtu i knihy pro pubertáky, doporučuji fantasy Tobíáš Lolness od T. de Fombella a samozřejmě Harryho Pottera – hned jsem se vrhla na nejnovější osmý díl!*

Je práce knihovnice časově náročná?

To je těžká otázka. Jedna věc je otevírací doba knihovny a druhá práce navíc, kterou po mě nikdy nikdo nežádal. Práce v knihovně je pro mě především velký koníček. Baví mě sledovat, jaké knihy vycházejí, číst o nich, číst knihy samotné, vymýšlet akce pro veřejnost, pro děti, hledat inspiraci na internetu, co a jak dělají jinde a lépe, zkrátka mít přehled. Takže čas věnovaný knihovně nepočítám, knihám bych se ve volném čase stejně věnovala, takhle to aspoň mám kde uplatnit. A tím nejspíše odpovídám na to, co mi knihovna přináší – možnost dělat takovou práci, která mě velmi baví a pro kterou ráda obětuji také svůj volný čas.

Čtou lidi v Hradištku? Jak je dokážete do knihovny přilákat?

Lidé na Hradištku čtou a mají velký přehled. Proto se snažím vyjít jim vstříc a nakupuji knihy podle jejich přání. Kolikrát jsou překvapení, že se nově doslechli o nějaké knize a u nás už je vystavená mezi novinkami. Velmi důležitá je i příjemné prostředí, kde se lidé navzájem potkají, popovídají si, aspoň chvíli nikam nespěchají. A čas od času připravuji i nějakou akci, například cestopisné přednášky s místními cestovateli, večery deskových her nebo tvoření. Pojímám to jako další možnost sousedského setkání a popovídání,

lidem nabízím čaj, kávu, něco upeču, zkrátka se snažím, aby se v knihovně cítili jako doma. A těší mě, že to oceňují, protože při další návštěvě už sami přinesou nějakou dobrotu, nabídnou pomoc s úklidem nebo donesou darem knihy (které ale nejsou darem danajským), zkrátka berou knihovnu za svou a mají ji rádi.

Jaký je zájem dětí a mládeže? Máte nějaký recept na to, jak je přilákat ke knihám?

U nás čtou i děti a mládež. Do knihovny chodí už od školky, dvakrát do měsíce přicházejí děti z mateřské nebo základní školy na knihovnické lekce. Takže naši knihovnu znají, jsou zvyklé do ní chodit, proto nemají problém přijít i odpoledne s rodiči nebo s kamarády. Samozřejmě nechodí všichni, některé čtení nebaví nebo mají dostatek knih doma, ale řada dětí bere návštěvu knihovny jako zpestření všedních dní, máma se tu zapovídá, děti potkají kamarády, ukazují si, co kdo přečetl, zahrají si nějakou deskovou hru. Starší děti se hodně ptají po novinkách, mají radost, když je pro ně nakoupím a pak se domlouvají, kdo si co přečte první a kdo bude další v pořadí. Když vidím, jak se občas dohadují nebo si sdělují, čím byla která kniha skvělá, přijde mi úsměvné tvrzení, že dnešní děti nečtou a že knihy jsou už jen pro staromilce.

Kromě několika zavedených celostátních cen pro knihovníky z různých typů knihoven existují i ocenění regionální, která jsou zacílena na veřejné knihovny s dobrovolným knihovníkem, jehož práce je někdy nedocněna a přitom je nesmírně záslužná. Ve Středočeském kraji funguje takových „neprofesionálních“ veřejných knihoven přes 700. A právě na jejich knihovníky a knihovnice je zacílena cena Středočeský Kramerius. Ocenění získají diplom, finanční odměnu a samolepku s logem Středočeský Kramerius, kterou si mohou vylepit ve své knihovně.

jt

Mladí hasiči na Benešovsku si měří síly v hrách a soutěžích

Fyzickou zdatnost, obratnost, zručnost, um i dovednost mladých hasičů v republice každoročně prověřuje hra Plamen, kterou pořádá Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Zapojují se do ní i děti a mládež na Benešovsku – podzimní část hry – Závod požárnícké všestrannosti a štafeta 4 x 60 m – odstartovala 1. října v Kvasejovicích. Zúčastnilo se jí 325 soutěžících v kategoriích od mladších žáků po dorostence. Výsledky jsou na www.oshbenesov.cz.

Soutěžící si poměřili síly ve střelbě ze vzduchovky, základech topografie, uzlování, základech první pomoci, požární ochraně a překonání překážky po vodorovném laně.

Příští rok na jaře bude hra pokračovat soutěží v požárním útoku, štafetě a štafetě dvojic. Do konečných výsledků se započítávají také body, které mladé kolektivy získají za svou celoroční činnost. Vítězné družstvo pak postupuje do vyššího, tedy krajského a potom republikového kola hry Plamen.

„Musíme děti a mládež učit všestrannosti, vychovávat je tak, aby se stali všeobecně připravenými a platnými členy sborů dobrovolných hasičů,“ řekla starostka Okresního sdružení hasičů (OSH) Benešov Dana Vilímková.

Připomněla také akce pro nejmenší, které pořádají jednotlivé sbory v okrese pod názvem Hasíkovo dobrodružství. Mohou mít podobu různých her a soutěží, které okresní sdružení podporuje nákupem odměn a cen pro nejlepší. Letos v březnu se například v rámci Jarního Hasíkova dobrodružství vydalo 25 družstev 218 mladých hasičů po stopách rytíře Jana Kryštofa Šice z Divišova na hrad Český Šternberk. Akci pořádalo OSH Benešov a Okresní rada mládeže (OORM) ve spolupráci se Sborem dobrovolných hasičů Divišov. Roste také zájem o Pohár okresní rady mládeže, což je soutěž pro děti v běhu na 60 metrů s překážkami. Loňského první-

ho ročníku se zúčastnilo 42 závodníků, letos už jich byla stovka.

Na Benešovsku v současnosti působí 232 sborů dobrovolných hasičů (SDH) s 10 478 členy, což je co do počtu členů i sborů čtvrtý největší okres v republice. Z celkového počtu je 1 136 dětí. Řada zdejších SDH také patří k nejstarším v republice – před 140 lety byly založeny SDH v Bystřici a Naveklově, jen o deset let „mladší“ jsou SDH v Drachkově, Postupicích, Sázavě, Vrchotových Janovicích nebo Zdislavicích.

SDH jako samostatné subjekty nebo organizační složky občanských sdružení bývají sponzorovány obcemi nebo firmami a nepodílejí se na zásahových a likvidačních pracích při řešení mimořádných událostí. K těm vyjíždějí dobrovolní hasiči jako členové jednotek požární ochrany, které zřizují přímo obce nebo podniky jako svou organizační složku. Dobrovolné sbory jsou významnými „hybateli“ společenského života v obcích. Kromě soutěží v požárním sportu pro děti i dospělé organizují množství kulturních, sportovních a společenských akcí, například dětské karnevaly, tábory či setkání seniorů.

jt

Katka Škvorová: Po každém pádu se těším, až zas budu moci znovu běžet

Říká se, že trpělivost růže přináší. A když se k tomu ještě přidá odvaha, houževnatost, pile a zdravá citizádostivost, je obvykle úspěch na dosah. Svě o tom ví i sedmnáctiletá Kateřina Škvorová ze Všechlap. Díky rodičům se od mala „motala“ kolem vesnických hasičů. V roce 2015 se dostala na stupínek nejvyšší – s družstvem dorostenek SDH Střeziměř triumfovala na mistrovství republiky v požárním sportu.

„Odmala jsme jezdili na hasičské soutěže s družstvem z domovské vesnice. Vyrůstala jsem v téhle společnosti stejně naladěných lidí,“ popsala Katka své hasičské začátky. Sport jí nikdy nebyl cizí – věnovala se atletice, takže uběhnout v hasičské lize 60 nebo 100 metrů pro ni nebyl problém. Stačilo prý k tomu už jen přidat něco z požární techniky – překonat překážku v podobě dřevěné bariéry, přeběhnout kladinu a k tomu správně rozvinout a spojit hadice s proudnicí a napojit je na rozdělovač. Vypadá to jednoduše, ale... Třeba překážka je vysoká 0,80 metru, kladina široká jen 18 centimetrů, hadice těžká 2,5 kilogramu...

Ve 14 letech se stala členkou nově založeného družstva dorostenek SDH Zdislavice a začala s ním jezdit po soutěžích. Největším rivalem jim byl tým SDH Střeziměř. „Vybičovalo nás to k většímu tréninku a lepším výkonům, přesto jsme s nimi tehdy v okresním kole prohráli,“ vzpomněla Katka. Jí to ale paradoxně pomohlo – střeziměřské kolegyně ji vyzvaly, aby posílila jejich tým. V krajském kole pak zaběhla

na „stovce“ druhý nejrychlejší čas, o rok později to zopakovala. I díky jejímu výkonu dorostenky SDH Střeziměř krajské kolo vyhrály a v roce 2015 postoupily do celorepublikového klání. Bylo to poprvé, co se probojovaly do nejvyšší soutěže, a hned ji vyhrály! A Katce to otevřelo cestu do reprezentace.

„Výsledky soupeřek tam byly o několik stupňů lepší. Bylo třeba podat ještě lepší výkon,“ popsala Katka první setkání s konkurencí na nejvyšší úrovni. Co tomu musela obětovat? „Záleželo na každém jedinci, jak se k tomu postaví. Požární útok jsme s holkami trénovaly společně, na ‚stovku‘ jsem se připravovala sama. Nutit jsem se nemusela, měla jsem obrovskou motivaci – nechtěla jsem to týmu zkazit,“ dodala. Právě běh na 100 metrů překážek považuje za jednu z nejtěžších disciplín, je na každém, jak to zvládne, navíc je tam všechno vidět, nikdo se za nikoho neschová.

S postupem do reprezentace přišla nová výzva v podobě další soutěžní disciplíny – výstupu do prvního patra věže. „Bylo to těžké, ale s odstupem času si říkám, že je to ta nejzajímavější disciplína. Dá se v ní hodně získat, ale taky hodně ztratit,“ přiznala. Na Benešovsku neměla kde trénovat, musela proto vyjet mimo okres – nejprve do Krchlebu, potom k profesionálním hasičům do Příbrami, kde už trénovala pod odborným dohledem. A roli trenérky na věži si nakonec vyzkoušela i sama, když se stala rádcem dvou šikovných malých hasiček z Kvasejovic. Pod jejich vedením se obě dostaly do reprezentace.

Že je požární sport náročný, už Katka dávno ví. „Za poslední rok, kdy jsem se mu začala intenzivně věnovat, mám za sebou řadu zranění. Některá byla méně, jiná více závažná, ale neodradilo mě to. Po každém pádu se znovu těším na to, až budu moci znovu běžet,“ říká. Zranění jí překazilo start na letošním mistrovství světa v Ostravě. Ale nechyběla tam, i když se ocitla na druhé straně barikády. Kývla na nabídku internetové hasičské stanice Fire TV a v přímém přenosu spolukomentovala výkony soutěžících. „Byla to dobrá zkušenost, ale závodit před kamerami je pro mě menším stresem, než když jsem seděla za mikrofonem,“ přiznala.

A jaké je její největší přání? Aby si požární sport v Čechách získal takovou oblibu, jakou má na Moravě, a aby se na něj chodilo dívat stále více lidí.

jt

Centrum sociálních služeb Tloskov otevřelo v Benešově kontaktní místo Rané péče

Podat pomocnou ruku rodinám s dětmi do sedmi let s ohroženým vývojem nebo mentálním, tělesným či kombinovaným postižením je hlavním cílem Rané péče Centra sociálních služeb (CSS) Tloskov. Ve snaze co nejvíce se přiblížit zájemcům otevřelo v listopadu v objektu společnost RUAH o.p.s. v Tyršově ulici v Benešově své kontaktní místo (detašované pracoviště). Poskytuje také službu přímo v rodinách.

„Snažíme se zájemcům o službu rané péče co nejvíce přiblížit, aby nemuseli jezdit na pohovory do zařízení pobytových sociálních služeb. První možnost kontaktu je přímo v rodině, což pro některé rodiny není vždy přijatelné, proto jsme hledali vhodnou alternativu. Ideální se z hlediska naší spádovosti jevil Benešov. Poskytujeme zde poradenství pro rodiny, které jsou stávajícími uživateli rané péče nebo které o této službě uvažují. Raná péče je terénní služba, kdy poradce pracuje s dítětem v přirozeném prostředí domova, někdy jsou třeba další konzultace s asistenty z MŠ a dalšími odborníky, a ty bychom rádi

poskytovali zde v Benešově. Konzultace je nezávazná a bezplatná. Jsme zde na neutrální půdě, Benešov je velké město, kam se všichni dobře dostanou a navíc se zde orientují,“ uvedla vedoucí Rané péče CSS Tloskov PhDr. Radka Jiroušková. V Benešově jsou zájemcům k dispozici od 5. prosince 2016 každé sudé pondělí mezi 9.30 až 15.00 hodinou.

Podle ředitele CSS Tloskov PhDr. Matěje Lipského, Ph.D. by všechny děti s různými potřebami měly mít dostatečnou podporu pro svůj vývoj. „Podmínkou toho, aby mohly zůstat v rodině, je však dobrý servis sociálních služeb. Raná péče, která je zdarma, je jednou z nejdůležitějších. Rodiče, kteří jsou po narození dítěte se specifickými potřebami v šoku z toho, co je v životě potkalo, by měli mít možnost hledat pomoc u dostupných odborníků. To je také důvod, proč jsme se domluvili s městem a společností RUAH na otevření kontaktního centra v Benešově,“ uvedl Matěj Lipský. Díky kvalitnímu servisu sociálních služeb je tak podle něj snazší, aby dítě namísto pobytové služby mohlo zůstat v rodině, což je cíl, který CSS Tloskov řadí mezi své priority.

CSS Tloskov poskytuje terénní služby rané péče kromě Benešovska také na Voticku, Vlašimsku, Dobříšsku a Říčansku. „Každé středisko rané péče v republice má stanovenou spádovou oblast dojezdu. Ze zákona o sociálních službách musíme poskytovat nejméně 75 procent služeb v terénu, v našem případě je to téměř 95 procent,“ dodala Radka Jiroušková. Odbornou pomoc podle ní musí poskytovat speciální pedagog, člo-

věk s vysokoškolským vzděláním, který se v rámci své práce celoživotně vzdělává. Důležitá je také spolupráce s odborníky lékaři. „Tam vidíme největší prostor pro rozšíření – několikrát jsme prezentovali ranou péči na seminářích pro pediatry v Benešově, ale lékaři jsou tak zahlaceni dalšími povinnostmi a rodiče jim kladou tolik otázek, že na ranou péči se dostává až později. I z reakcí rodičů pak víme, že o nás věděli, ale že trvalo několik měsíců, než se odhodlali si nám říct o pomoc. Je to škoda, protože raná péče je omezena do sedmi let věku dítěte,“ poznamenala Radka Jiroušková.

Raná péče funguje v CSS Tloskov od začátku systému sociálních služeb, to je téměř deset let. Zprvu byla malou službou pro pár klientů, v současnosti ji využívá 16 rodin.

Nové kontaktní pracoviště Rané péče CSS Tloskov se v Benešově otevřelo v rámci Týdne rané péče, který každoročně organizuje Společnost pro ranou péči. Cílem kampaně je představit veřejnosti tuto bezplatnou terénní sociální službu, která podporuje rodiny, kterým se narodilo dítě s postižením nebo kteří pečují o dítě s opožděným nebo ohroženým vývojem. Poradci rané péče do nich dojíždějí, s dítětem cvičí, půjčují mu hračky a pomůcky, které potřebuje, a rodině poskytují také sociální a finanční poradenství. „Chceme veřejnost ubezpečit o tom, že raná péče je pouze podpůrnou, speciálně pedagogickou, ne lékařskou záležitostí. Snahou je, aby rodiče vyhledali pomoc včas,“ dodala Radka Jiroušková.

jt

Týnec nad Sázavou měl svého zástupce v Bruselu

Koncem září jsem měla možnost prostřednictvím Posázaví o.p.s. navštívit Brusel a dozvědět se informace ohledně dotací a tvorby regionální politiky přímo u zdroje. Výpravu organizoval Středočeský kraj a vyslal své zástupce z Odboru pro regionální rozvoj a různorodou delegaci starostů, místostarostů obcí i zástupců místních akčních skupin.

V Bruselu se nás ujala výkonná ředitelka Evropského hospodářského zájmového sdružení Access EU! – EEIG a provedla nás dvoudenním nabitým programem. Seznámili jsme se se zástupci regionu Dolní Rakousko, kteří nám představili iniciativu k silné obnově regionální politiky pro regiony Evropské unie. Všechny kraje ČR tuto iniciativu podepsali a Česká republika má nyní možnost aktivně se podílet na tvorbě regionální politiky a rozpočtu na období po roce 2020. Regionální politika EU vytváří rámec pro financování širokého spektra projektů. Jejím cílem je podpořit hospodářský růst v členských státech EU a zároveň vyrovnat hospodářské i sociální rozdíly mezi všemi evropskými regiony.

Dále jsme měli možnost potkat se a diskutovat se členem kabinetu eurokomisařky pro regionální rozvoj na téma čerpání fondů regionálního rozvoje, tvorby evropské legislativy, výhod a nevýhod čerpání dotací v České republice.

Vedoucí oddělení pro Českou republiku v rámci Generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku nás podrobně seznámil s přípravou programovacích období a implementací strukturálních fondů v ČR. Doporučil nám aktivní zapojení do příprav

>>>

programovacího období 2020+, které se již nyní začíná vyjednávat.

Nejvíce nás zaujal workshop poslankyně Evropského parlamentu Olgy Sehnalové na téma využití Evropských strukturálních fondů pro deinstitucionalizaci sociálních služeb. Workshopu se zúčastnili desítky lidí z České republiky a ze Slovenska, které spojuje téma sociální služby, a představili své projekty. Účastníci byli i samotní klienti nově vybudovaných chráněných bytů či ji-

ných zařízení, která podporují samostatnost lidí s postižením a jejich zapojení se do společnosti.

Závěrem bych si dovolila sdělit ve stručnosti svůj dojem z návštěvy a možnosti využití v praxi. Atmosféra při všech setkáních byla velmi přátelská, všichni nám ochotně zodpovídali dotazy a vysvětlovali principy fungování dle své odbornosti. Získané znalosti použiji při tvorbě projektů pro město a hledání zdrojů financování. Rozšířila jsem si vě-

domosti a pohled na fungování evropských programů pro čerpání dotací a na regionální politiku. Evropská unie nám v tomto směru může být hodně nápomocná a záleží jen na nás, jak tuto pomoc aplikujeme. Důležité je také šířit informace dále a navazovat kontakty. V Bruselu se toho děje velmi mnoho a mým cílem je čerpat z dostupných informací a využít je pro rozvoj Týnce nad Sázavou.

Martina Höhnová

Den pohybu a zdraví v Týnci nad Sázavou

Již tradičně, už po šesté, se v září konal v areálu Základní školy v Týnci nad Sázavou Den pohybu a zdraví. Hlavními organizátory byli z pověření Středočeské krajské asociace sportu pro všechny (SPV) a Města Týnec nad Sázavou dobrovolní instruktoři, trenéři a členové odboru SPV TJ Týnec nad Sázavou, z.s. Finančně a materiálně na akci přispěly Město Týnec nad Sázavou, Středočeská KASPV, Česká Unie Sportu a Všeobecná zdravotní pojišťovna.

Program, který si organizátoři pro návštěv-

níky připravili, měl i letos úspěch. Týnečtí skauti z oddílu TYSAN nabízeli slackline, relaxaci na závěsných sítích hamaky a lukostřelbu. Sbor dobrovolných hasičů z Týnce připravil před vstupem do areálu školy bludiště a hasičské auto. Fotbal a softbal vedli trenéři z TJ JAWA Pecerady. Instruktoři odboru SPV TJ Týnec zajistili stanoviště mólky a woodball, střelbu ze vzduchovky, florbal, stolní tenis, skok daleký, pedala, dvojlyže či chůdy. Na jiném stanovišti zase předvedli pomůcky používané v oddílech odboru SPV od rodičů a dětí až po seniory. Děti měly také možnost vyzkoušet různé prolézačky, s rodiči opíci dráhu po slepu, strachové pytle, padáky či například krocket. K dispozici byly i různé druhy gum, míčů, balanční čocky, pěnové žižaly, TRX a spoustu dalšího náčiní. Velké popularitě se těšil kůň a poník, na kterých se mohly děti povozit. Pěkné bylo i stanoviště rybářů s ukázkami vybavení a rybářských dovedností. Pro maminky s miminky bylo zajímavé šátkování – ukázka a nabídka firmy ŠátkoMánie s.r.o. Fyzioterapeut poskytoval zájemcům konzultace a předvedl ukázky tejpování problematických míst. Především děti provedl po celém areálu orientační závod plný úkolů

spojených s řešením křížovky. Nechyběl ani stánek s občerstvením.

Plocha mezi pavilony školy se proměnila v pódium. Tam probíhaly ukázky činnosti týneckých klubů. Prezentovaly se například zumba pro děti, malé gymnastky s velkými míči a cvičným válcem, Taekwon-Do škola Hwa-Rang, oddíl rope skipping skákal přes švihadla, oddíl Čiperek svými sestavami roztančil děti i rodiče v publiku, stejně jako body percussion. Závěr patřil instruktorkám zaměřeným na cvičení pro ženy. Všechny ukázky byly zároveň i pozvánkou na pravidelná cvičení.

Příjemné, slunečné odpoledne v dobré společnosti plné sportu, zábavy a super nálady strávil rekordní počet 820 malých i velkých sportovců. To by nebylo možné bez pomoci 70 dobrovolných instruktorů a trenérů TJ Týnec nad Sázavou, ale i z blízkých sportovních klubů a organizací.

Všem, kteří svými silami přispěli k vydařenému Dni pohybu a zdraví v Týnci patří velké díky.

Věra Junová, TJ Týnec nad Sázavou, z.s.

Střípky z Týnce nad Sázavou

Poštolka – příběh se šťastným koncem

Mládě poštolky obecné si v červnu pochodovalo v Týnci nad Sázavou po silnici. Předčasně vylétlo z hnízda, nebo možná trénovalo na Pochod přes čtyři zámky. Přece jen se v září šel už 52. ročník, tak možná nechtělo být za outsidera. V každém případě silnice se k tréninku nehodí pro žádná mláďata, tak právě toto zachránili pracovníci ČSOP Vlašim. Nejprve se mu pokoušeli najít rodiče, a když to se nepodařilo, vzali ho sebou do stanice. Tam ho ručně vykrmili, naučili létat a dokonce i lovit. Za tři měsíce už bylo mládě tak silné, že se mohlo vrátit do přírody. Za nadšeného aplausu dětí z mateřinky bylo 21. září vypuštěno v místě jeho narození, v Týnci nad Sázavou, do vzduchu na louce za školkou. Tak leť, poštolko, leť. Šťastnou cestu ...

Women for Women – obědy pro děti zdarma

Ministerstvo školství a tělovýchovy v letošním roce rozdělilo mezi tři neziskové organizace 30 milionů korun na obědy pro děti ze sociálně slabých rodin. Největší část získal projekt organizace Women for Women, který může potřebným dětem zaplatit obědy v celkové hodnotě asi 27,6 milionu korun. Pomoc je poskytována přímo prostřednictvím základních škol na základě darovací smlouvy tak, aby se obědy dostaly opravdu k dětem, nekomplikovalo to ještě více situaci rodičů a pomoc nemohla být zneužitá. Škola v Týnci nad Sázavou od organizace Women for Women získala **20 603 korun, kterými se do konce roku zaplatí obědy pro 13 týneckých dětí.**

Lenka Morávková

Maršovická školka má prvorepublikový vzhled

Městysu Maršovice se loni na podzim podařilo získat příslib dotace od Středočeského kraje na rekonstrukci velké budovy maršovické mateřské školy. Původní rozpočet akce, který byl bezmála 3 500 000 Kč, se podařilo při veřejné soutěži snížit zhruba o milion korun. V dubnu letošního roku pak vítězná stavební firma Benesolar s.r.o. z Bystřice zahájila stavební práce.

Během pěti měsíců se školka postupně proměňovala. Byla vyměněna okna, oklepala se stará omítka, dům byl znovu nahozen sanačním materiálem. Na holé zdi se následně vrátily všechny ozdobné prvky, které budovu krásily v meziválečném období. Školka byla natřena. Podél všech zdí budovy byl vybudován okapový chodníček, chodník

z dlaždic imitujících kámen byl položen před hlavní vchodovou stěnu budovy, řešil se odtok dešťových vod ze školních střech, drobné stavební práce proběhly i v interiéru školky. Počátkem září tak padesátka dětí z Maršovic a blízkého okolí, které do školky docházejí, vstupovala do opravené budovy, která měla zcela jiný vzhled než budova, kterou před prázdninami opouštěla.

Městys před třemi roky za vlastní prostředky provedl výměnu střechy na této velké historické budově.

O rok později byla část školní zahrady za finanční podpory Operačního programu Životní prostředí proměněna v zahradu v přírodním stylu. Po letošní velké opravě zbývá

v příštích letech ještě zkulturnit a zkrášlit vstupní prostory před školními budovami. Již v současné době je však maršovická školka jednou z nejhezčích budov v celé obci.

Bohumil Ježek

Mateřské centrum Motýlek Týnec nad Sázavou

Mateřské centrum Motýlek má za sebou 16 let svého působení. Je místem pro setkávání maminek na rodičovské dovolené a jejich dětí, nicméně pestrost programu, který

zahrnuje jak vnitřní, tak i venkovní aktivity, oslovuje často celé rodiny, takže i tatínkové, babičky a dědečkové si do našeho centra najdou cestu.

Cíl mateřského centra Motýlek zůstává stále stejný. I nadále chceme poskytovat prostor pro volnočasové a vzdělávací aktivity pro rodiny s dětmi, zejména pro maminky na rodičovské dovolené a jejich děti do 3 let věku, ale i starší děti.

Každý rok pořádáme nejrůznější akce mimo pravidelný rozvrh.

Outdoorové akce: Výlet benešovským EKO-

vláčkem za medvědem, Pohádkový les, Večerní putování za světýlky, Svatomartinský průvod, Vánoce v lese.

Indoorové akce: Pohádkový maškarní karneval, Velikonoční tvoření, Oslava dne matek a dne rodiny, Dětská miniolympiáda, Šátkování, Podzimní tvořivé dílny, Vánoční tvořivé odpoledne pro rodiče a děti, Mikulášská besídka, Vánoční setkání.

Přednášky: Aromaterapie, První pomoc u dětí i dospělých.

Aktivity zkvalitňující naše okolí: každý rok se připojujeme k akci společnosti Posázaví o.p.s. Čistá řeka Sázava.

Jarní a podzimní bazárek dětského oblečení a potřeb.

Rekonstrukce MC Motýlek

V letošním roce jsme získali dotaci z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Humanitárního fondu v rámci tematického

zadání „Sociální oblast“. Jsme velice rádi, že jsme díky tomu mohli zrekonstruovat naše prostory. V létě jsme se pustili do práce. Nakoupili jsme nový nábytek, vymalovali a předělali prostory určené pro ty nejdůležitější bytosti na světě. Na děti a maminky tu čekají nejen nové prostory, ale i hračky.

Chystané akce

A nakonec bychom se s Vámi rádi podělili o informace o chystaných akcích na letošní zimu. Podrobně se o jednotlivých akcích dozvíte na našich internetových stránkách vždy 14 dní před jejich konáním nebo na plakátovacích místech MC Motýlek.

Prosinec: mikulášská besídka, vánoční tvoření.

Leden: maškarní dovádění, zimní olympiáda, šicí dílna, zdravá výživa a bio trend.

Únor: pyžamová párty, sněhové hrátky, háčkování, aromaterapie.

Březen: bazárek dětského oblečení a potřeb, barefoot, velikonoční týden.

Jsme rádi, že i v roce 2016 a 2017 se můžeme pochlubit velkou nabídkou nových kroužků a akcí. Zároveň nás těší, že jsme se v naší činnosti posunuli zase o kus dál. Tyto nové aktivity (a nejen ty) pro nás znamenají motor a chuť do další práce. Tak se přijďte podívat, máme mnoho staronových i zcela nových kroužků a heren.

Více informací a aktuální rozvrh najdete na www.mcmotylek.cz nebo na facebooku FB Motýlek.tynec.

Těšíme se na Vás

*Kateřina Pikousová,
organizační koordinátorka MC Motýlek*

Kurz „Rozvaž svůj jazyček“ oslavil už sedmé narozeniny

V září se v Mateřském centru Hvězdička otevřel již sedmým rokem kurz s názvem „Rozvaž svůj jazyček“, který vede Mgr. Lucie Dušková. Kurz má čistě preventivní charakter, je označen jako logopedická prevence a mohou ho navštěvovat děti ve věku od tří do šesti let v doprovodu rodičů. „Mým cílem bylo nabídnout rodičům program, který hravou formou podpoří rozvoj dětské řeči a pomůže předcházet vzniku vad řeči v pozdějším věku, uvedla Lucie Dušková. Vznikl tak kurz, který má 15 lekcí a probíhá každý týden v prostorách herny MC Hvězdička. Nejedná se o nápravu řeči dítěte, ale o podporu všech schopností a dovedností, které jsou pro rozvoj řeči nezbytné.

Kurz není nahodilý, ale vychází ze zákonitostí vývoje řeči a bere ohled na konkrétní skupinu dětí. Ty se v maximálně desetičlenné skupině učí hravou formou zapojovat svaly v obličeji, posilují jazyk, učí se správně dýchat, rytmizovat, sladit pohyb se zpěvem, rozvíjet zrakové a sluchové vnímání a paměť, rozumové schopnosti, užívat řeč při dramatizaci pohádek a vyprávění, rozšiřují si aktivní slovní zásobu a okrajově zlepšují motoriku ruky. „Kurz je pro děti svým jazykovým zaměřením náročný na jejich soustředění a spolupráci. Během jedné lekce vystřídám mnoho činností, při kterých využívám pro děti zajímavé pomůcky, motivační materiály a hry tak, aby kurz děti bavil a o jeho náročnosti neměly ani zdání,“ popsala Lucie Dušková.

O kurz projevují zájem rodiče dětí, které ještě nedovršily tři let i rodiče předškolních dětí. Ve skupině se tak objevují děti, kterým se „nechce mluvit“, jsou ostýchavé, mají opožděný vývoj řeči, zafixovaný špatný návyk dýchání ústy či jsou po operaci nosní mandle, děti s odlišným mateřským jazykem, děti navštěvující klinickou logopedii, které ve skupině s větší chutí cvičí motoriku mluvidel, ale i děti bez řečových nedostatků.

Kurz, který do současnosti absolvovalo více jak 70 dětí s vadou i bez vad řeči, se v průběhu let rozšířil o individuální lekce preferované rodiče dětí, které v kolektivu neudrží pozornost, potřebují individuální přístup, a dětí, které navštěvují základní školu.

Rodičům nabízí MC Hvězdička opakované besedy věnované tématu vývoje dětské řeči, při kterých se mohou dozvědět více informací a získat odpovědi na své otázky. Tou nejčastější stále zůstává: „Proč dítě nemluví, když mu od narození zpívám, čtu a vyprávím?“ Důležité je, aby rodiče vnímali vývoj řeči jako dynamický proces, který je závislý nejen na vlivu prostředí a množství přečtených pohádek, ale také na samotném dítěti, jeho zrání, motorice a schopnosti učit se.

Lucie Dušková

Nové hřiště Mateřské školy Divišov

Naše školka nezahálela ani o letních prázdninách. Během srpna a září se v horní části zahrady odehrávaly rozsáhlé stavební práce. Den po dni se zahrada měnila k nepoznání a nám se tak všem brzy před očima začalo rozprostírat nové hřiště. Všichni, a hlavně ti nejmenší, po očku pokukovali oknem a těšili se na den „D“. Několik dní po dokončení prací nám nepřálo počasí. Přesto jsme se dočkali. V úterý 11. 10. 2016 dopoledne bylo naše dětské hřiště slavnostně otevřeno.

Na naší zahradě vzniklo nádherné hřiště plné barev o rozměrech 11 x 8 m s bezpečným povrchem. Pro děti je na ploše zobrazena silnice včetně dopravních značek a semaforu. A tak se již naši nejmenší cyklisté mohou beze strachu rozjet a seznamovat se během svých her s dopravním značením. Nezapomněli jsme ale ani na ty, co si ještě netroufnou na kolo či koloběžku. Na hřišti je pro ně zobrazen skákací panák nebo 3D sluníčko, které vybízí k prozkoumání a hrám.

Celou rekonstrukci i všechny herní prvky v částce asi 300 000 Kč financoval Městys Divišov. Touto cestou děkujeme Městysu Divišov, zejména panu starostovi Mgr. Zdeňkovi Pekárkovi, za finanční podporu. Velké díky patří ale také paní učitelce Janě Hrubéšové, která hřiště doplnila o krásné obrázky a samozřejmě všem ostatním, kteří jakkoliv pomáhali.

A co na nové hřiště říkají samy děti? „Je hezký. Mě se nejvíce líbil semafor. Mě se líbí na zdi obrázky. Je to krásný, hlavně to sluníčko. A mě se líbí silnice a přechody.“

My ostatní přejeme dětem mnoho krásných dní strávených na novém hřišti s jejich kamarády. Doufáme, že toto krásné hřiště podpoří šťastné a spokojené dětství, které bude

naplněno pohybem na čerstvém vzduchu. A vlastně rozzářená dětská očička nám jsou toho již teď důkazem.

V úpravách zahrady ještě nekončíme. Na jaře nás čeká vybudování vrbového tunelu a věříme, že přibude i nová skluzavka, protože ta stará dosloužila.

Kolektiv MŠ Divišov

Slavnostní otevření nového hřiště v Postupicích

V říjnu bylo otevřeno v areálu školy v Postupicích nové víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Takové sportovní zázemí bylo již dlouho naším snem a tím, co v naší obci chybělo. Po několika neúspěšných žádostech o dotaci a vzhledem k nastavení různých dotačních podmínek padlo rozhodnutí, že hřiště vybuduje ze svého rozpočtu na své náklady obec Postupice. Bylo vypsáno výběrové řízení, ze kterého vzešla vítězná firma, a na začátku prázdnin se mohlo začít budovat. Aby se celkové náklady na tuto akci snížily, některé ze zemních prací prováděla

obec za pomoci vlastního zaměstnance i pana školníka. I tak byly celkové náklady nemalé a dosáhly 1,1 milionu Kč. Hřiště bude sloužit nejen jako zázemí pro děti ze ZŠ v hodinách tělocviku, pro sportovní kroužky a školní družinu, ale po dohodě s ředitelkou školy i pro sportující veřejnost.

O samotné slavnostní otevření se postarala základní škola. V sobotu se „za školou“ sešlo více jak 80 rodičů a dětí. A čím jiným zahájit provoz hřiště než sportovním utkáním. Všichni, kdo se chtěli aktivně zúčastnit,

byli rozděleni do 5 družstev, která mezi sebou odehrála turnaj v přehazované. V týmu musel být vždy rodič společně se svým dítětem. O to bylo sportovní zápolení zajímavější. Startovním na tomto turnaji byla nějaká přinesená „dobruška“ pro ostatní. O ty se zodpovědně postaraly nejen příchozí maminky, ale i babičky. V průběhu celého odpoledne se ke kávě i čaji uzoobávalo dle libosti. (Vzhledem k množství občerstvení, které ještě po turnaji zůstalo, měly všechny děti ještě v pondělí ve škole svačinu!).

Ten, kdo zrovna nehrál zápas, si mohl opékat buřty a pro děti byly připraveny také dovednostní soutěže v přilehlém areálu mateřské školy. Na těch, kteří přišli jen fandit, bylo vidět, že je atmosféra zápasů naplno pohltila. Jedině snad chladné počasí mohlo trochu pokazit celkový dojem z této zdařilé akce. Vyhodnocení celého turnaje probíhalo již téměř za tmy. A kdo v turnaji zvítězil? Samozřejmě bylo vyhlášeno pořadí družstev, kdy každé dostalo sladkou odměnu a děti z vítězného týmu si navíc odnášely „žolíky“, které mohou použít jako omluvenku z jednoho zkoušení ve škole, které si samy vyberou. Ale o pořadí vlastně vůbec nešlo. Šlo o to strávit společně s dětmi, kamarády a známými prima odpoledne. A to se i přes nepřízeň počasí povedlo. Svědčí o tom dotazy v následujících dnech jak od dětí, tak od dospělých „Kdy si podobnou akci zopakujeme?“ Příležitosti jistě bude dost, už teď nás napadají další aktivity.

Veliké poděkování za vybudování nového sportoviště patří především všem zastupitelům obce, kteří při schvalování rozpočtu na letošní rok s tímto velkým projektem souhlasili, panu starostovi za dohled a organizaci prací v době letních prázdnin, firmě VRŠA SPORT Praha za odbornou realizaci hřiště a J. Kládovi a V. Gruberovi za práce, které nebyly realizovány odbornou firmou.

Jana Jíšová

Z Čech až na konec světa – z Postupic do daleké africké Zambie

Jsou jako jiné děti – zvědavé, hravé, někdy možná i trochu zlobivé... ale především hodně chudé. Žijí totiž v Zambii. Přesto se touží vzdělávat. Chybí jim k tomu ale něco, co je pro Evropana samozřejmostí – třeba sešity, tužky, pastelky, cvičky, sandálky... A nemusí být ani nové. Že se vám spousta takových věcí válí doma ve skříni? Dopravte je do Základní školy v Postupicích, která se ujala role prostředníka mezi Českem a několika školami v daleké africké zemi.

„Kamarádčina pětadvacetiletá dcera Tereza s přítelem Lukášem odjeli jako dobrovolníci na rok do Afriky konat bohužel činnost – vyučovat děti v zambijské obci Rufunse,“ popsala vznik neobvyklé spolupráce postupická místostarostka Jana Jíšová. Ukázalo se, že podmínky v afrických školách jsou

nuzné, dívka se proto obrátila se žádostí o pomoc na své blízké. A její výzva se jako padající domino začala šířit mezi známými... až se dostala do postupické školy. Ta už s charitativní činností měla určité zkušenosti – před časem pomáhala potřebným v rámci projektu Adopce na dálku. Iniciativu převzal spolek Záškolák a padlo rozhodnutí „Jdeme do toho“. Velikou výhodou zapojení do této akce je to, že pomoc je adresná, zacílená tam, kde je jí nejvíce potřeba, a že je na místě „nás“ člověk, který se o vše postará. To znamená, že budeme mít i zpětnou vazbu,“ poznamenala Jana Jíšová.

Co afričtí školáci potřebují:

- **lehké boty, hlavně dětské** (žabky, cvičky, sandálky – použité, ze kterých děti vyrostly, **nebo nové**)
- **výtvarné a psací potřeby** (voskovky, pastelky, vodovky, štětce, propisky, obyčejné tužky, sešity...)
- **sportovní potřeby** (fotbalové míče, švihadla, létající talíře...)
- **hry, karty** (Černý Petr, pexeso, kvarteto, Prší, deskové hry – dáma, šachy, Člověče...)

„Darované věci by měly být lehké a skladné a mělo by se jimi podělit co nejvíce dětí ve více školách. A opravdu se nemusí jednat o „nové“ kusy,“ dodala Jana Jíšová. Sběrka

se podle ní netýká hraček a oblečení – ty do Afriky vozí charitativní organizace. Děti se do sbírky mohou zapojit třeba i prostřednictvím sběru papíru nebo prodeje vlastních výrobků na školním vánočním jarmarku, za utržené peníze se pak koupí věci, kterých bude nejvíce třeba.

Dary je možné odevzdávat v kanceláři školy. A přispět může každý – třeba i finančním příspěvkem. Největší balík, který lze do Afriky odeslat, může mít jen 30 kg a cena poštovného je 3 800 korun. „Jenom sběrem nebo prodejem výrobků balík nenaplníme a neodešleme,“ upozornila Jana Jíšová.

Pro podrobnější informace jděte na www.basungu.cz.

jt

V Centru sklářského umění v Sázavě se budou vyrábět horké koule a křehké květiny

Vyfouknout si vlastnoručně horkou kouli nebo vytvarovat skleněnou květinu mohou do 17. prosince návštěvníci Centra sklářského umění v hutí František v Sázavě. Práci skláře si tu mohou vyzkoušet pod dohledem zkušených mistrů sklářského řemesla. V autentickém prostředí hutí navíc kromě fas-

cinujícího procesu výroby uvidí i magickou krásu autorského skla v kolekci skleněných plastik.

Díky nevšední příležitosti se zájemci stanou na okamžik sklářem, pod jehož rukama se žhavá hmota mění v umělecké dílo. „Horkou kouli i květinu doporučujeme objednat předem – může se stát, že bude v daný den plno a návštěvník, který se neobjedná, pak nemusí mít možnost či prostor foukat, nebo si na ně bude muset počkat,“ uvedla Martina Kulhavá, ředitelka společnosti CESTY SKLA o.p.s., která sázavské sklářské centrum provozuje. Výroba horké koule nebo květiny netrvá déle než 20 minut, k vyzvednutí pak budou po vychladnutí (do dvou dnů), nebo si je zájemce bude moci nechat poslat.

Centrum sklářského umění v hutí František je otevřeno od úterý do soboty mezi 10:00 a 16:00 hodinou. Kontakt pro objednání a více informací zájemci získají

na tel.: +420 327 321 809 nebo emailu recepce@cestyskla.cz.

Bývalou sklářskou huť František postavil v roce 1882 Josef Kavalier a dal jí jméno po svém otci. Po vybudování nových provozů skláren a nových výrobních hal v Sázavě ale její význam klesal a pomalu chátrala. V roce 2010 byla zapsána na seznam kulturního dědictví ČR. Její záchranu si vzala za své Nadace Josefa Viewegha Sklářská huť František. Rekonstruovala ji nákladem přes 130 milionů korun s pomocí dotace z Integrovaného operačního programu a otevřela v ní Centrum sklářského umění. Je v něm k vidění mimo jiné část unikátní sbírky moderního skla vytvořené sklářskými výtvarníky na Mezinárodních sklářských sympoziích IGS v Novém Boru v letech 1982 až 2006.

Centrum nabízí vzdělávací programy pro školy, rezidenční a tvůrčí pobyty pro studenty, začínající umělce, odborníky i širokou veřejnost.

V Bistru&Café Příběh v Týnci nad Sázavou posedíte i na ručně malovaných židličkách

Vychutnat si v kavárně dobrou kávu nebo něco „malého na zub“ není nic neobvyklého. Posedět si přitom na vlastní, nebo něčím originální židličce, se tak často nepodaří. V nově otevřeném Bistru&Café Příběh v Týnci nad Sázavou je to skutečnost. Součástí interiéru kavárny je totiž rostoucí počet netřelých židlí a sedátek z dílny návštěvníků a dětí. Hýří barvami a zdobí je jedinečné, většinou ručně malované motivy.

„Naším cílem bylo vytvořit neobvyklý, a pro návštěvníky alternativní prostor. Proto jsme k otevření připravili i soutěž, nazvanou ‚Do Příběhu s vlastní židlí‘. Vyzvali jsme tím hosty, aby se s námi na přípravě prostoru spolupodíleli. Nabídli jsme, aby si do kavárny přinesli nějaké vlastní, jakkoli vyzdobené sedátko nebo židli, křeslo nebo pohovku.

Pokud se totiž chcete v kavárně cítit jako doma, může to být i na vlastnoručně vyrobené nebo pokreslené židli. K otevření se nám jich sešlo osm. Co kus, to originál. Vítěz u nás získal na měsíc kávu zdarma – a stala se jím místní výtvarnice Magdalena Timplová. Darovala nám stoličku s obrázkem kočičky a nápisem ‚Mám rád kávu s příběhem,‘ řekla spoluvlastitelka kavárny Anna Biolková. Obdiv si ale podle ní zaslouží všechny židle, které se v soutěži sešly. Nejsou nikde jinde k vidění a koupit se nedají. Jejich autory je s umem a láskou vyzdobili „svými“ motivy – třeba otisky rukou, indiánskými symboly, obrázky zvířat, puntíky, spirálami... Ve spolupráci návštěvníků na tvorbě prostoru chtějí autoři konceptu dál pokračovat. S jejich pomocí chtějí postupně vyzdobit například sloupky kavárny, autorům jsou k dis-

pozici i paravany pro texty nebo fotografie z cest či denních lidských příběhů.

Za vznikem „Příběhu“ byla snaha vytvořit v Týnci nad Sázavou prostor, kde by nejen místní mohli třeba nad šálkem kávy či čaje trávit svůj volný čas a sdílet své zážitky. „Chtěli jsme původně vybudovat komunitní centrum zejména pro mládež, které nám tu chybělo. Nakonec jsme se ale rozhodli otevřít dveře všem generacím a také turistům,“ dodala Anna Biolková.

Bistru&Café Příběh našel zázemí v outdoorovém centru Bisport na břehu řeky Sázavy. Nabízí drobné občerstvení v podobě nápojů, polévek, guláše a sladkostí. Letní provoz zaměří hlavně na turisty – vodáky, cyklisty i pěší. V zimě se promění nejen v kavárnu se sladkostmi a nápoji pro zahřátí, ale třeba i v komunitní centrum s klubem, kde se budou pořádat přednášky, výstavy a koncerty.

Klásterem se proháněli duchové a voněla jablka

Ve spolupráci s rodinou Kumštových a Ateliérem Slavkov připravilo Městské kulturní centrum Votice na konci října výstavu jablek. Zhruba sto padesát vystavených vzorků provonělo klášter už při slavnostní vernisáži, která se uskutečnila v pondělí 24. října.

„Zahájení výstavy navštívilo více než 60 lidí, kteří zhlédli přibližně 150 vystavených vzorků jablek, několik druhů hrušek a také bylinkový koutek. Marie Kumštová vyzdobila refektář vkusnými dekoracemi, které místnost proměnily v krásnou ovocnářskou zahradu. Výstavu ovoce doplnily obrázky Ateliéru Slavkov pod vedením Vladimíra Kasky. Svými pracemi se pochlubily Marie Slabová, Ivana Žaloudková, Anna Opičková,

Zdeňka Rácová, Jitka Písaříková a Jana Slabá, uvedla ředitelka Městského kulturního centra Votice Jaroslava Pokorná.

Jablka voněla klášterem až do neděle 30. října. V sobotu 29. října však patřil klášter hlavně dýním a duchům. V režii Městského kulturního centra se totiž uskutečnil první ročník akce Setkání s klášterními duchy. „Krátko po 18. hodině se z budovy staré radnice na Komenského náměstí vynořili tři duchové – hřbitovní duch starého Máry, hraběnka Barbora Eusebie z Martinic a pavoučí dáma Judita Španovská. Za zvuku bubnů a lesního rohu se všechna strašidla vydala v dlouhém průvodu do kláštera, kde se o tajemnou atmosféru postaraly rozsvícené dýňové lampy a tajuplná hudba,“ popsala akci referentka Městského kulturního centra Petra Líznerová. Zhruba tři stovky návštěvníků akce, z toho zhruba polovina dětí v kostýmech, vyvolaly duchy dvou významných postav votické minulosti – bezhlavého rytíře Kašpara Kaplíře ze Sulevic a hraběte Sezimy z Vrtby, kteří přítomným prozradili podrobnosti ze svého života. Akci zpestřily originální dortíky v podobě dýní a pavouků votické cukrářky Kláry Špačkové a také soutěž o nejhezčí dýňovou lampu. Hlasující

rozhodli o prvenství dýně s motivem kočky, kterou vyřezala Lenka Stiborová. „Velmi povedených bylo ale i dalších jedenadvacet dýňových lamp, přihlášených do soutěže,“ doplnila Petra Líznerová.

V říjnu v klášteře pořádala Vlastivědný klub Votice přednášku ředitele Muzea Podblanicka Radovana Cádera. Posluchačům přiblížil téma Blaník a jeho historické zajímavosti. V první polovině listopadu měli zájemci možnost navštívit přednášku o malíři Otě Bubeníčkovi, v neděli 13. listopadu se uskutečnila vernisáž výstavy „Vzdorovali zlu“ o faráři Josefu Toufarovi a básníku, překladateli a publicistovi Janu Zahradníčkovi. Výstava potrvá do 13. prosince.

Jana Špačková

Sukův komorní sbor se na festivalu v Praze neztratil

Sukův Komorní sbor získal zvláštní cenu za dramaturgii vystoupení na 26. Mezinárodním festivalu adventní a vánoční hud-

by s Cenou Petra Ebena, který se uskutečnil 26. listopadu 2016 v Praze. Třešnickou na dortu bylo, že jsme byli vybráni do závěrečného klání o laureáta festivalu. Sice vyhrál litevský sbor z Rigy, ale to nás vůbec nemrzí. Děkuji naší dirigence Heleně Sochové za trpělivost při zkouškách a všem členkám za bojovnost a podaný výkon.

Soutěžní část festivalu se odehrávala v sále pražského Hlaholu. V místnosti s krásnou akustikou seděla porota ve složení Jiří Kolář, Ph. D. Marek Valašek a Johann van der Sandt z Jihoafrické republiky. Z našeho vystoupení

jsme měli dobrý dojem, i když pár chybiček se našlo. Odpoledne jsme zpívali na Staroměstském náměstí, kde koncert všech sborů uzavřel společný zpěv pod dirigentskou taktovkou Johanna van der Sandta. To jsme ještě pořád byli napnuti, protože vyhlášení výsledků bylo naplánováno až na 19. hodinu v kostele Na Křižovatce. Tam se sešly opět všechny sbory – z Česka, Bulharska, Německa a Litvy. Od moderátorky akce jsme se nakonec dozvěděli verdikt – Sukův komorní sbor se umístil ve zlatém pásmu a získal zvláštní cenu za dramaturgii vystoupení.

Miroslava Ottlová

Splašené židle znovu proběhly benešovským náměstím

V září se na Masarykově náměstí v Benešově konala soutěž Splašené židle, kterou již potřetí organizoval Rytmus Střední Čechy. Počasí bylo výtečné, slunce a teplo. Atmosféru doladila kapela LemRoucha i zdatný moderátor pan Jiří Černík. Vítězek 26 210 Kč pokryje pronájem prostor na kurzy společenského chování a tance pro lidi s hendikepem.

Na náměstí se sešlo na 100 diváků a samotný závod jelo 8 družstev. Boj to byl vyrovnaný. Závod se jel systémem vyřazování a do finále se probojovali jen ti nejrychlejší. Vyhrál nejoriginálnější stroj z dílny pana MUDr. Navrátila, který neváhal a sestrojil z kancelářské židle vozidlo se zrcátkem i s klaksonem.

Na trati jeho ordinaci vtipně prezentovali žáci gymnázia, kteří svůj tým nazvali LOS CARLOS. Nakonec to byli oni, kdo stanuli na stupni vítězů. Druhý dojel tým ze společnosti Pneu Stěhule s.r.o. a na bronzovém místě se umístila firma Elektroměry z Trhového Štěpánova.

Diváckou soutěž vyhrála Vlasta Gobyová, která si tipla čas vítěze 27 vteřin, a získala tak 20minutový let letadlem. Dospěláci se mohli osvěžit pivem Ferdinand a děti dostávaly balonky společnosti Rytmus.

Děkujeme všem zúčastněným za podporu a odvalu, kterou prokázali svým vstupem do soutěže. Poděkování patří také všem, kte-

ří se podíleli na organizaci celé akce, a samozřejmě i divákům za to, že přišli. Více o nás na www.benesov.rytmus.org.

Šárka Hašková

Projekt Ora et labora připomene místa spojená s počátky českých dějin

Seznámit přístupnou formou širokou i odbornou veřejnost s mimořádně významnými lokalitami souvisejícími s počátky českých dějin a rozvojem regionu dolního Posázaví je cílem projektu Ora et labora (Modli se a pracuj), který připravilo Regionální muzeum v Jílovém u Prahy. Naučnou stezkou spojí benediktinský Ostrovský klášter na soutoku Vltavy a Sázavy u Davle se zaniklým středověkým městem Sekanka. Součástí projektu bude 3D model, který obě historická místa přiblíží návštěvníkům formou virtuální prohlídky. Projekt je financován z grantového daru společnosti Mitsubischi corporation a bude realizován do konce března 2017.

„Ostrovský klášter u Davle nad soutokem Sázavy s Vltavou byl druhým nejstarším řeholním mužským konventem, který zde na sklonku prvního tisíciletí našeho letopočtu založil kníže Boleslav II. a uvedl sem řádovou komunitu benediktinů. Po dalších bezmála pět století pak tento klášter významně ovlivnil vývoj a rozvoj osídlení, stál u vzniku a založení mnohých obcí, a byl hospodářským i kulturním centrem oblasti.

Ve druhé polovině 13. století bylo nad klášterem založeno řemeslnické městečko, jehož rozsah i stavební podobu odkryly systematické archeologické výzkumy v 50. a 60. letech 20. století. Obě lokality ale začaly neprávem upadat v zapomnění,” říká vedoucí projektu a autor libreta Jan Vizner. Projekt Ora et labora připomíná svým názvem motto řádu svatého Benedikta, který je nejstarším existujícím mnišským řádem západního křesťanství.

Ředitelka Regionálního muzea v Jílovém u Prahy Šárka Juřinová uvedla, že muzeum se na Ostrovský klášter a Sekanku snažilo už dříve upozornit drobnými projekty, které

připravilo ve spolupráci se společností Mezi řekami, z.s. Ohlas na ně byl mimořádný, stejně jako na INFO sešit Sekanka – Pompeje nad soutokem Vltavy a Sázavy, který se zabývá historií i stavebním vývojem obou památných míst a který letos vydala společnost Mezi řekami, z.s.

V rámci projektu Ora et labora vznikne naučná stezka ze Sekanky na Ostrov a ke kostelu sv. Kiliána, který byl historicky součástí širšího klášterního komplexu. Na stezce bude deset informačních panelů, které slovem i obrazem seznámí návštěvníka s historickou podobou míst, na která přichází, s jejich dějinami a s výsledky archeologických průzkumů. Součástí každého panelu bude velkoplošný snímek s vizualizací, který ukáže, jaký pohled se v tomto místě návštěvníkovi naskytl před staletími. V rámci projektu vznikne 3D model obou lokalit, který představí klášter i zaniklé město formou virtuální prohlídky – projekce bude ke zhlédnutí v Regionálním muzeu v Jílovém.

Prvních pět informačních panelů bude umístěno přímo v místech zaniklého města Sekanka. Návštěvníci se jejich prostřednictvím seznámí s historií, životem i dramatickým zánikem sídla, s jeho podobou, vzhledem a účelem jednotlivých staveb, s archeologickými nálezy i s historií bádání v této lokalitě, jejíž průzkum

stál u zrodu moderní archeologie středověku. Šestý panel bude u cesty tesané ve skále, kterou lze sestoupit k soutoku Sázavy s Vltavou a která dala celé lokalitě nyníší jméno. Návštěvníka informuje o ostrožně nad soutokem jako důležitém komunikačním uzlu a o podobách cestování ve středověku.

Další tři panely budou umístěny v areálu ostrova sv. Jana u Davle, a to v prostoru rekonstruovaných a konzervovaných pozůstatků základů kláštera. Výpravnou formou předvedou stavebně historický vývoj celého areálu, seznámí s životem řeholní komunity a s jeho pravidly, s dějinami řádu sv. Benedikta a jeho významem v raném a vrcholném středověku a předvedou i literární činnost a díla, která na Ostrově vznikala. Obrazová část ukáže iluminace zdejších rukopisů, významné nálezy, náhrobky opatů uložené v lapidáriu Národního muzea a formou 3D vizualizací podobu kláštera v jednotlivých stavebních etapách.

Poslední panel bude umístěn u státní silnice poblíž kostela sv. Kiliána, významné církevní stavby složitě stavebního vývoje, která je jediná tohoto patrocinia v celé České republice. Kromě těchto okolností panel připomene také historii městyse Davle a zdejší středověké latinské školy, která stávala u svatokiliánského chrámu.

Benediktinský klášter sv. Jana Křtitele na Ostrově u Davle je třetím nejstarším řeholním domem v Čechách a druhým mužským konventem založeným pouhé dva roky po nejstarším mužském klášteře v Břevnově. Byl vybudován na přelomu prvního a druhého tisíciletí a stál za osídlováním a rozvojem dolního Posázaví a středního Povltaví. Proboštství, která měl po celých Čechách, byla nositeli vzdělanosti.

Kulturní úlohu Ostrovského kláštera podtrhuje celá řada významných iluminovaných rukopisů vznikajících v klášterních skriptoriích. Úlohu kláštera jako významné architektonické dominanty dokumentují výsledky archeologických výzkumů,

díky nimž známe jak jeho románskou podobu, tak následující vrcholně gotickou přestavbu před jeho zničením husity roku 1420.

Zaniklé středověké městečko, v současnosti zvané Sekanka, je významnou lokalitou z pohledu archeologie i historie. V druhé polovině 13. století bylo významným centrem, které nemělo v širokém okolí obdoby, neboť nedaleké Jílové bylo tehdy pouhou

malou hornickou osadou. Předpokládá se, že za vznikem Sekanky stál Ostrovský klášter; nabízí se ale také myšlenka, že by jejím zakladatelem mohl být přímo český král, a že by tedy mohla být jedním z mnoha pokusů Přemysla Otakara II. o založení dalšího královského města.

Pro archeologii je to lokalita prvořadého významu, neboť výzkum, který zde pro Archeologický ústav ČSAV v 50. a 60. letech

20. století prováděl Miroslav Richter, stál u základů moderní archeologie středověku.

Garantem projektu Ora et labora je Národní muzeum, jeho partnery jsou Archeologický ústav AV ČR a Archaia o.p.s. – společnost pro ochranu historického dědictví, společnost Mezi řekami, z.s., Posázaví o.p.s. a další státní i soukromé instituce a jednotlivci. Projekt je realizován s podporou Středočeského kraje.

jt

V Kácově je Malé muzeum techniky Jawy od Sázavy

Foto Petr Křen

V městečku Kácov můžete navštívit Malé muzeum techniky Jawy od Sázavy, které bylo otevřeno v roce 2015. Na 200 m² výstavní plochy je k vidění na sedmdesát motocyklů, mopedů a skútrů české a slovenské výroby, v hlavním zastoupení značky JAWA a ČZ, dále Manet, Stadion a Jawetta, včetně závěsných vozíků za motocykl značky Pav.

Další ze sbírek je tvořena desítkou starých bicyklů české výroby. Mezi exponáty se vyskytují i unikátní stroje, zajímavé především svým příběhem. Mezi takové patří například motocykl vodiče dráhové cyklistiky, tzv. der-na, který byl součástí vytvoření světového rekordu, kdy cyklista za tímto strojem ujel bez přestávky 500 km, dále dobový závodní speciál, motokrosový či plochodrážní speciál nebo invalidní tříkolka Velorex i s původní žádostí o přidělení vozidla.

V sekci techniky a fyziky je vystaveno mnoho fyzikálních principů z oblasti elektrodinamiky, aerodynamiky či mechaniky. Několik historických modelů je připraveno k prezentaci své činnosti, a návštěvníci tak mohou v akci vidět například parní stroj, aerodyna-

mický tunel či elektrický výboj na induktoru z roku 1900.

Další část sbírky tvoří historické tovární krystalové přijímače, což jsou první, a tedy nejstarší, radiové přijímače vůbec. Jejich unikátností je nezávislost na zdroji elektrického napětí, pro svůj provoz využívají pouze energii z přijímaného radiového signálu.

V muzeu je umístěno několik řezů motorem, které jsou opatřeny klikou, aby návštěvníci mohli po jejím zatočení pozorovat chod a jednotlivé doby a funkce částí motoru a případně lépe pochopili jejich princip, nebo s ním seznámili svoje děti.

Expozice je doplněna původními plakáty technických principů a originálními reklamními a propagačními letáky. V muzeu je také vystaven unikátní osobní dokument významného konstruktéra a vynálezce Františka Janečka, zakladatele firmy JAWA.

Ve všech oblastech expozice byl kladen důraz na původnost, pokud to bylo možné, jsou veškeré stroje a modely zachovány v původním stavu. Pouze tam, kde se zub času či ruce majitelů podepsaly do té míry, že pro vystavení již stroje nebyly vhodné, byla provedena odborná a citlivá renovace. Převážná část vystavených motocyklů je plně provozuschopná a s platnými původními doklady.

Muzeum vzniklo postupnou rekonstrukcí komerčních prostor původního činžovního domu z počátku 20. století. Tyto prostory jsou nedílnou součástí kácovské historie, od 20. let minulého století zde byl Obchodní dům, který nabízel široký sortiment oblečení, klobouků, textilu, koberců, potřeb pro nevěsty a dokonce i bicyklů. V 90. letech minulého století se z obchodu stala výroba zdravotní obuvi. Po zániku obuvnické firmy zůstaly prostory bez využití a nabízela se myšlenka, co s nimi dál. Posloužily tedy jako sklad pro sbír-

ku starých motocyklů – prostorově náročný koníček. Časem se sbírka rozrůstala o další soubory – historické školní modely fyzikálních principů, technické modely, řezy motorů, krystalové přijímače, měřicí přístroje a technické tiskoviny. Než se z uskladněných sbírek stalo muzeum, ale trvalo ještě několik let. Hlavním úskalím rekonstrukce byl boj s vlhkostí objektu, se kterou se potýká mnoho kácovských domů vystavěných na pískovcovém podloží protknutém mnoha podzemními prameny. Intenzivní snahou se daří v rámci možností udržovat v muzeu optimální klima pro staré sbírky.

Muzeum se nachází v horní části kácovského náměstí přímo naproti kostelu. Můžete ho navštívit v červenci a srpnu od středy do neděle, na jaře a na podzim o víkendech. Mimo otevírací dobu či v zavírací dny je možné domluvit si po celý rok prohlídku s průvodcovským výkladem na telefonním čísle 608 404 017. Podrobnější informace jsou na www.jawyodsazavy.cz.

Projekt muzea je čistě soukromou záležitostí a nebyl dotován či jinak podpořen z žádných veřejných finančních zdrojů.

vp

Nový závod na výrobu skla v Sázavě – technický zázrak 60. let minulého století

Mimořádnou událostí pro obec Sázavu (skládající se z oddělené sklářské kolonie, ze dvou osad přes řeku spojených jediným mostem pro jeden automobil) byla myšlenka vystavět nový závod na výrobu technického a laboratorního skla, který mohl zaměstnat více práceschopných lidí, než jich bylo v celé Sázavě. Vymohl si to prudký rozvoj průmyslu a jeho chemizace a napomohlo tomu politické uvolnění v 60. letech minulého století.

Zakládací listina nového závodu skláren Kavalier Sázava byla slavnostně uložena do žulového kvádru 20. října 1966, před 50 roky. Do nové stavby byla zakomponována i parabolická hutní hala vybudovaná v letech 1948–1950, která byla ve své době konstrukčním experimentem a vrcholem dosažitelné sklářské technologie. Tvar hutní haly se ale nakonec neosvědčil. Na druhou stranu musely novému závodu ustoupit huť Vladimír a nejstarší sázavská huť zvaná Babička.

V březnu 1967 byla zahájena příprava výstavby nového závodu, který měl mít víc než trojnásobnou kapacitu původní sklárny. Celá rekonstrukce připravená Skloprojektem Praha probíhala při nepřerušené výrobě. Tuzemským generálním dodavatelem stavby byl n. p. KONSTRUKTIVA. Po roce se však ukázalo, že nemá sílu rozvinout stavbu tak, aby byla dokončena dle projektu během pěti let. Byl získán náhradní dodavatel BUDIMEX z Polské lidové republiky, s nímž byl uzavřen kontrakt na dodávku stavebních částí 5. srpna 1968. Vedoucí výstavby Ota Kar Wlasák na to vzpomínal: „Národní podnik Konstruktiva za necelých dvacet měsíců působení dokázal tak zpozdilí termíny,

že harmonogram stavby byl v troskách. Rok jsme úporně jednali s možným zahraničním dodavatelem, a když jsem konečně 5. srpna 1968 s ním podepsal kontrakt, přišla místo stavbařů 21. srpna okupační vojska Varšavské smlouvy. Rychle jsme si s polskými partnery neformálně, telefonicky vyjasnili shodu v názorech a společnou vůli pokračovat ve stavbě, ale trvalo další čtyři měsíce, než se na obou stranách podařilo překonat nedůvěru totalitní byrokracie a vyhovět novým politickým podmínkám, za nichž by bylo možno pokračovat ve stavbě. A tak prvních patnáct polských stavbařů v čele s ředitelem stavby ing. Brukarczykem se v Sázavě objevilo až v polovině prosince.“

Podstatnou část stavby tedy realizoval polský stavební podnik PPBP z Poznaň (zahraniční dodavatel BUDIMEX) v překvapivě krátkých termínech a ve vysoké kvalitě stavebních prací. Zavázal se dokončit stavbu do 31. 12. 1972, tedy za necelého 4,5 roku po převzetí stavby. Celá rekonstrukce a výstavba závodu v Sázavě však znamenala hlavně změnu technologie a výrobního sortimentu zavedením výroby skla na celoelektrických pecích Gell od firmy Element a automatické výroby varného skla na strojích Olivetto, Bottero, Pötting a Walter ze západních kapitalistických států Anglie, Francie, Německa, Japonska, Itálie a USA. Rozšířila se také výroba technického a laboratorního skla z nové borosilikátové skloviny Simax – tento technický zázrak funguje v modernějších verzích dodnes. A jeho zrod ovlivnil budoucnost Sázavy, kterou proměnil v moderní průmyslové město.

Zlom v životě Sázavy

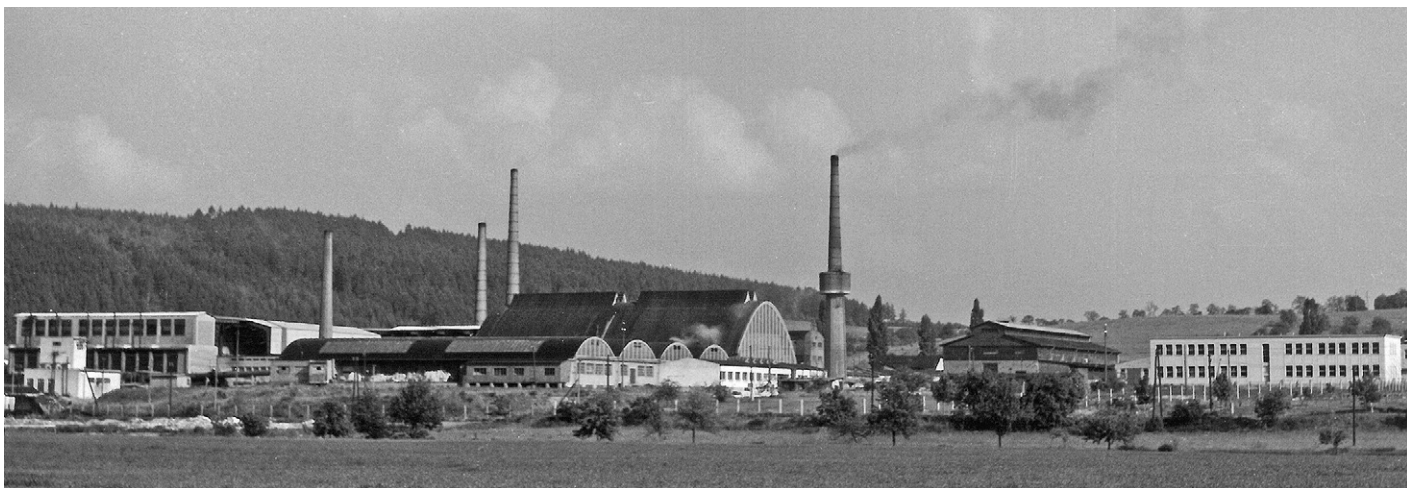
Rok 1966 znamenal zásadní změnu v životě i vzhledu obce Sázavy. Místní národní výbor byl ve staré Sázavě, ale i ta prošla proměnou. Byl prodloužen park, svah vedle Chemodrogy byl upraven podezdívkou, nebezpečný sjezd pro vozidla byl zrušen a byly zde vysázeny květiny. Budova staré pošty dostala nová okna, dveře a byla omítnuta. Stará dřevěná vrata vedle pošty byla odstraněna, prostranství dvorku bylo upraveno, chod-

ník byl rozšířen a urovnan. Touto úpravou dostal střed městečka důstojnější vzhled. V obvodu sídliště dvouletkových a pětiletkových domů byl proveden generální úklid. Prostranství před domy bylo urovnané, oseto trávou, zasázeno květinami a okrasnými dřevinami. Obec měla 2 678 obyvatel a stála před problémem kam ubytovat mladé rodiny. Do soukromého vlastnictví bylo převedeno 32 domků a parcel, které patřily pod domovní správu MNV. Jednalo se o domky „korejské“ a dvojdomky ve sklárnách. Domky si koupili většinou ti, kteří tam již bydleli. Cena domku byla v průměru 16 000 Kčs.

Podle plánu se připravovala výstavba několika výškových domů se 120 bytovými jednotkami, svobodárna s 320 lůžky a dostavoval se nový internát o kapacitě 160 lůžek. Stavbu provedl národní podnik „Průmyslové stavby“ a byla to první panelová budova v Sázavě. Nicméně problém získat 400 bytů se měl řešit individuální a družstevní výstavbou. Počítalo se s výstavbou jeslí, školky, zdravotního střediska a obchodního domu.

Miř

Benešovskou juniorku si zaběhlo víc běžců než Mladé Běchovice!

V rámci Benešovské juniorky, která byla součástí třetího ročníku Benešovského Běžeckého Festivalu (BBF), proběhlo ulicemi Benešova 570 mladých závodníků. Bylo to o 27 běžců víc, než se postavilo na start letošního 51. ročníku Mladých Běchovic, které jsou součástí legendárního závodu Běchovice–Praha.

„Moc nás potěšilo, že se podařilo účastí překonat takovou prestižní akci. Máme radost, že zájem dětí o náš závod stoupá. Loni jich cílovou páskou proběhlo 417 a věříme, že se nám podaří v příštím ročníku závodu, který se uskuteční 10. září 2017, překonat hranici 600 mladých závodníků,“ řekl ředitel BBF Luděk Procházka.

Výsledky Benešovské juniorky se počítaly do soutěže škol nazvané „Nesedíme, NEležíme, BĚŽÍME“, která byla také součástí BBF. Letošním vítězem, po dvouletém kralování benešovské ZŠ Karlov, se stala benešovská ZŠ Dukelská. Na start závodu se postavilo 155 jejích žáků, barvy druhé ZŠ Karlov obhajovalo 66 závodníků a za třetí ZŠ Bystřice závodilo 50 běžců. Krok s nimi držela ještě benešovská ZŠ Jiráskova, pod níž bylo ve startovní listině přihlášeno 46 žáků. Mezi benešovské ZŠ se na 4. místo vklínilo ještě místní Gymnázium. Do konečného výsledku

se započítal nejen počet reprezentantů dané školy, ale také body za pořadí deseti jejích nejlepších běžců.

Do letošní Benešovské juniorky se zapojilo 22 škol, většinou z Benešova a blízkého okolí. Účel BBF „rozpohybovat“ co nejvíce děti a mládež, se tak pomalu začíná naplňovat. Závodníci svou účastí navíc podpořili hlavní myšlenku letošního běžeckého svátku – vybudovat v Benešově nový atletický stadion. „Zastoupení jednotlivých škol ale mohlo být ještě vyšší, ne každý mladý závodník se totiž do soutěže přihlásil pod školou, kterou navštěvuje. Někdo se zapsal pod sportovním oddílem nebo uvedl jen místo bydliště,“ vysvětlil Luděk Procházka. Organizátory podle něj mrzí jen nízká účast mimobenešovských středních škol. „Ale samozřejmě na všech závodech po celé ČR vidíme, že s přibývajícím věkem se snižuje startovní pole v dorosteneckých kategoriích. A ti, co se postaví na start, tak už spíše v dresu sportovního klubu,“ dodal.

BBF charitativní

Pětí závodů a charitativního běhu, které byly součástí BBF, se letos zúčastnilo na 1 000 běžců. Velký zájem byl také o charitativní běh, jehož výtěžek a část startovného z dalších závodů podpořil čtyřletou zdravotně postiženou Anežku Pánkovou. Spolu s ní zdolalo dvoukilometrovou trať 130 běžců, včetně benešovských mažoretek, které vystoupily v doprovodném programu a do závodu se spontánně přidaly i se svými rodiči. V charitativním „pelotonu“ pak nechyběl ani malý Mirek

Piskač, kterému stejným způsobem vyjádřili benešovští běžci podporu v loňském roce. Rodina Piskačova se zapojila i do sbírky pro Anežku – její výtěžek včetně části startovného činil 22 026 korun. Na BBF se pro Anežku sbírala také plastová víčka – nejvíce jich přinesla paní Marie Šebková z Benešova.

BBF zvýšil zájem o sportování ve městě

Benešovský Běžecký Festival zvýšil zájem o sportování ve městě, a to u všech věkových kategorií. Důkazem je klub Atletika Benešov, do nějž se za tři měsíce po obnovení jeho činnosti letos na jaře přihlásilo už přes 70 dětí. Dalších víc než 40 členů má také Benešovský běžecký klub. Našlo to odezvu i u vedení benešovské radnice, které dalo zelenou přípravám na vybudování nového atletického stadionu ve městě.

Hlavním závodem BBF byla Benešovská desítka (10 km). Kromě ní byla součástí běžeckého festivalu Benešovská juniorka (0,15–1 km), charitativní Běh pro Anežku (2 km), Benešovský minimaratón (4 km), Běh partnerů akce (650 m) a Běh maminek a hospodyněk (650 m).

Podrobnosti jsou na www.benesov-beh.cz.

jt

Foto Antonín Zelenka

Adventní čas v Benešově

Neděle **11. 12.** se ponese ve znamení akce „Ozdobíme stroměčky a rozeznáme si zvonečky“. Kdo chce zažít jedinečnou atmosféru společného zdobení vánočních stroměčků, může si dopředu rezervovat svůj vlastní a potom ho už jen zdobit přinesenými ozdobami. Společně pomyslně rozeznáme zvonečky, bez kterých se neobejde žádný vánoční stromček. Rezervace stroměčků zdarma je možná na tel. 317 726 004 do 5. prosince 2016.

Nejlepší výtvoři si můžete prohlédnout po skončení akce na několika vybraných místech v centru Benešova. Šikovné lektorky benešovského Domu dětí a mládeže zapojí děti do kreativního tvoření ve vyhřívaném stanu na náměstí. Ostatní si určitě nenechají ujít aktuálně probíhající program s předvánoční tematikou. Vše proběhne od 14.00 na Masarykově náměstí a vstup je zdarma.

Ve středu **14. 12.** se sál KD Karlov přenes do atmosféry 30. let, a to díky zbrusu novému programu, ve kterém Ondřej Havelka a jeho Melody Makers představí svoji strhující swingovou show pod názvem „Bude to jinak! (Jako všechno) Ještě znamenitější!“. Pan Havelka tady bude vyprávět pravdivý příběh o českém muzikantovi, který dobyl svět, aby pochopil, že láska je víc než plytká kariéra. Jiskry od stepařských křusek budou zkrátka jenom létat. Upřímným citem pohladí tklivé melodie, české i „emerické“. Výborná zábava, kterou Vás provedou Ondřej Havelka, Rozálie Havelková, Vojtěch Havelka a nepřekonatelní Melody Makers, začíná v 19.30.

Ve středu **21. 12.** v 19.30 vyvrcholí benešovský adventní čas slavnostním koncertem světového operního pěvce, sólisty Vídeňské opery Miroslava Dvorského a Virtuosi di

Praga. V podání proslulého tenoristy v KD Karlov uslyšíte skutečně neznámější světové operní árie a zpřijemníte si sváteční čas u nejkrásnějších vánočních písní.

Celý adventní program zakončí „Adventní jarmárek“ na benešovském Masarykově náměstí od 19. do 23. 12. Můžete vybírat z širokého sortimentu výrobků ve vánočním duchu a přinést si tak kousek Vánoc i do svých domovů.

Věříme, že připravený adventní program přispěje k vaší spokojenosti, pohodové náladě a načerpání pozitivní energie do nového roku. Určitě vás alespoň na chvíli přiměje k malému zastavení v předvánočním shonu. Zkusme společně nasát tuto neopakovatelnou atmosféru plnými doušky. Těšíme se na vás!

KIC Benešov

Seznam partnerů Místní akční skupiny Posázaví a jejich kontaktní údaje k 1. 12. 2016

Název subjektu	Sídlo/adresa trvalého bydliště	Zástupce subjektu pro MAS	Oblast působení
Fyzická osoba bez IČ – občan			
Adriana Bursová	Týnec nad Sázavou, 257 41, K Náklí 94	Adriana Bursová	kultura a památky
Ing. Alois Maceška	Votice, Kapliřovo náměstí 17, 259 01	Ing. Alois Maceška	zemědělství
Bc. Lucie Onderčaninová	Chrást nad Sázavou 199, Týnec nad Sázavou, 257 41	Bc. Lucie Onderčaninová	služby
Mgr. Veronika van der Ent	Neveklov, Na Leškově 238, 257 56	Mgr. Veronika van der Ent	vzdělávání
Nestátní neziskové organizace			
CESTY SKLA, o.p.s.	Sázava, Na Káčku 218, 285 06	MgA. Martina Kulhavá	sklářské řemeslo, vzdělávání
Historický klub z.s.	Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2, 257 41	Zuzana Němcová	historie, kultura a památky
Lidem blíž z.s.	Řehovice 21, Maršovice, 257 56	Ing. Hana Bačíková	děti, rodina, sociální oblast
Mateřské centrum Hvězdička, z.s.	Benešov, Vančurova 1146, 256 01	Ing. Jana Čechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
MC Kulíšek	Bystřice, Ješutovo náměstí 115, 257 51	Vanda Pechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Náplava Sázavy, spolek	Kamenný Újezdec 30, Kamenný Přívoz, 252 82	Věra Weinerová	kultura a památky
Nevenia z.s.	Neveklov, Náměstí Jana Heřmana 80, 257 56	Mgr. Andrea Pitelková	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Ochrana fauny ČR o.p.s.	Hrachov 13, Svatý Jan, 262 56	Pavel Křížek	ekologie, děti, ochrana přírody
Rodinné centrum PUTTI, z.s.	Sázava, Uhlířskojanovická 17, 285 06	Veronika Vieweghová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
RUAH o.p.s.	Benešov, Tyršova 2061, 256 01	Mgr. Marta Vacková	sociální oblast
Rytmus Benešov, o.p.s.	Benešov, F. V. Mareše 2056, 256 01	Mgr. Pavel Goby	sociální oblast
Římskokatolická farnost Benešov	Benešov, Na Karlově 92, 256 01	Roman Lutz	církev
Sbor Jednoty bratrské v Týnci nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, Benešovská 527, 257 41	Mgr. Stanislav Škvor	církev, mládež, kultura
Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, okres Benešov	Benešov, Nová Pražská 1903, 256 01	Dana Vilímková	hasiči, sport
Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice	Senohraby, Příčná 61, 251 66	Vladimír Havelka	kultura a památky
Sdružení rodičů při Gymnáziu Benešov z.s.	Benešov, Husova 470, 256 01	Ing. Vladimír Babka	děti a mládež, vzdělávání
Sdružení SPORT, z.s.	Tloskov 1, Neveklov, 257 56	PhDr. Radka Jiroušková	děti, rodina, sport
Spolek Mateřské centrum Motýlek, Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, Okružní 520, 257 41	Ing. Kateřina Pikousová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
SPOLEK POSÁZAVSKÝ PACIFIK	Čerčany, Havlíčkova 445, 257 22	Sárka Šarfová	kultura a památky
Statek Vlčkovice, o.p.s.	Vlčkovice 1, Neustupov, 257 03	Jan Počepický	sociální oblast
TSK SALTA Benešov	Struhařov 68, 256 01	Karel Maršálek	kultura, děti, sport
ZÁŠKOLÁK, z.s.	Postupice, Školní 153, 257 01	Jana Jiřová	děti a mládež, vzdělávání
ZO ČSOP Vlašim	Vlašim, Pláteníkova 264, 258 01	Mgr. Kateřina Červenková	ochrana přírody
Život v Hradci a okolí - spolek	Hradec 1, Stříbrná Skalce, 281 63	Ing. Evžen Zeman, CSc.	kultura a památky
Podnikatelé			
Bisport s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 511, 257 41	Jaromír Biolek	cestovní ruch
Česká spořitelna a.s.	Benešov, Tyršova 162, 256 01	Ing. Milan Hašek	banka, služby
ELTSEN a.s.	Benešov, Jana Nohy 1237, 256 01	Ing. Jiří Stibůrek	cestovní ruch
Hotel Všetice s.r.o.	Všetice 6, Netvořice, 257 44	Vladimír Malák	cestovní ruch, zemědělství
Jaroslav Pelíšek	Krňany 11, Netvořice, 257 44	Jaroslav Pelíšek	kultura, cestovní ruch
Jiří Sternberg	Jemniště 1, Postupice, 257 01	Jiří Sternberg	cestovní ruch, zemědělství
JS mediální služby s.r.o.	Praha 4, Otakarova 240/15, 140 00	Svatopluk Janík	služby
Miroslav Němec	Týnec nad Sázavou, Brodecká 466, 257 41	Miroslav Němec	cestovní ruch
Miloslav Perníček	Heroutice 1, Neveklov, 257 56	Miloslav Perníček	cestovní ruch, zemědělství
Petr Hroš	Benešov, Ladova 1199, 256 01	Petr Hroš	cestovní ruch
Obce a města			
Obec Hradištko	Hradištko, Chovatelů 500, 252 09	Ing. Ladislav Vondrášek	veřejná správa
Obec Kamenný Přívoz	Kamenný Přívoz 285, 252 82	Jiří Patera	veřejná správa
Obec Krhanice	Krhanice 46, 257 42	Mgr. Aleš Papoušek	veřejná správa
Obec Křečovice	Křečovice 9, Neveklov, 257 56	Monika Pechačová	veřejná správa
Obec Lešany	Lešany 23, Netvořice, 257 44	František Vrkoslav	veřejná správa
Obec Stranný	Stranný 39, Neveklov, 257 56	Josef Červ	veřejná správa
Město Benešov	Benešov, Masarykovo náměstí 100, 256 01	Mgr. Helena Kaňková	veřejná správa
Město Bystřice	Bystřice, Dr. E. Beneše 25, 256 01	Mgr. Daniel Štěpánek	veřejná správa
Město Jílové u Prahy	Jílové u Prahy, Masarykovo náměstí 194, 254 01	Jiří Zápál	veřejná správa
Město Neveklov	Neveklov, nám. Jana Heřmana 80, 257 56	Ing. Michal Hašek	veřejná správa
Město Sázava	Sázava, Náměstí Voskovce a Wericha 356, 285 06	Petr Šibrava	veřejná správa
Město Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41	Ing. Bedřich Pešan	veřejná správa
Město Votice	Votice, Komenského 700, 259 17	Mgr. Jana Špačková	veřejná správa
Městys Kácov	Kácov, Jirsíkova 157, 285 09	Mgr. Soňa Křenová	veřejná správa
Městys Maršovice	Maršovice 89, 257 55	Mgr. Bohumil Ježek	veřejná správa
Městys Netvořice	Netvořice, Mírové náměstí 19, 257 44	Monika Šlehobrová	veřejná správa
Svazky obcí			
CHOPOS	Chotýšany 54, 257 28	Ing. Miroslav Kratochvíl	společné aktivity obcí
Malé Posázaví	Hvězdonice 56, Chocerady, 257 24	Mgr. Michal Tyrner	společné aktivity obcí
Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Voticko	Votice, Komenského náměstí 700, 259 17	Ing. Lucie Krubnerová	společné aktivity obcí
Státní organizace			
Lesy České republiky, s.p.	Benešov, Želetinka 12, 256 01	Ing. Petr Kjučukov	lesy
Školy			
Gymnázium Benešov	Benešov, Husova 470, 256 01	Mgr. Roman Hronek	vzdělávání